BONDIA® ARUBA

E

Pais Aruba ta
o no ta...
Accionista unico...?

Diasabra 20 di Juli 2024 www.bondia.com Email: noticia@bondia.com Tel: 582-7800 Fax: 582-7044 1,75 Florin

OM tin e obligacion pa aplica ley penal na momento cu un persona comete un hecho castigabel

Pagina 3

- **Global Network Outage no a afecta e parti operacional di Aruba Airport** Pagina 2
- **Parlamentario Marisol Tromp (MAS): Mientras cu e maneho financiero di Minister Xiomara Maduro ta keda zwak, awo e ta haya 0,0 pa transparencia tambe** Pagina 6
- **Pos Abao: Mucha di 17 aña a pone fin na su bida** Pagina 3

Conclusion rapport ARA: Pais Aruba tambe ta responsabel cu instancianan no ta logra realisa metanan poni na momento cu a privatisa nan

Pagina 4

Emsley Tromp ta apela su sentencia

Pagina 8

Dengue ta laga mas di 100 morto na Centro America y Caribe

Pagina 10

No ta prome biaha

BCI ta bolbe haci limpiesa na localidad conoci pa ta sitio di desperdicio ilegal

Ayera ariba nan pagina di Facebook oficial Bureau City Inspector (BCI) a publica cu nan a realisa limpiesa di veld di Pepsi Cola. Un localidad cu den pasado caba e bureau a haci limpi y cu un biaha mas mester di nan atencion pa motibo di hendenan cu no ta deshaci di nan desperdicio corectamente.

"BCI a ricibi yamada cu e veld di Pepsi Cola y bisindario un biaha mas ta yena cu desperdicio y mesora nos a manda un patruya pa haci nan control, y a bin encontra un cantidad di desperdicio ariba e veld di bala menciona y tambe ariba e ruta di e bario," nan a indica.

Reportera di Bon Dia Aruba a tuma contacto cu vocero di BCI, Sr. Robby Rosel pa asina puntra si nan ta bay introduci otro medidanan, por ehempel camara, mirando cu esaki ta un localidad cu ya nan a yega di haci limpi den pasado, pa asina evita cu e ta bolbe bira un dump ilegal. A puntra tambe si tin algun idea di ken ta esnan responsable di tira sushi na e localidad aki y si ta bay parti boet.

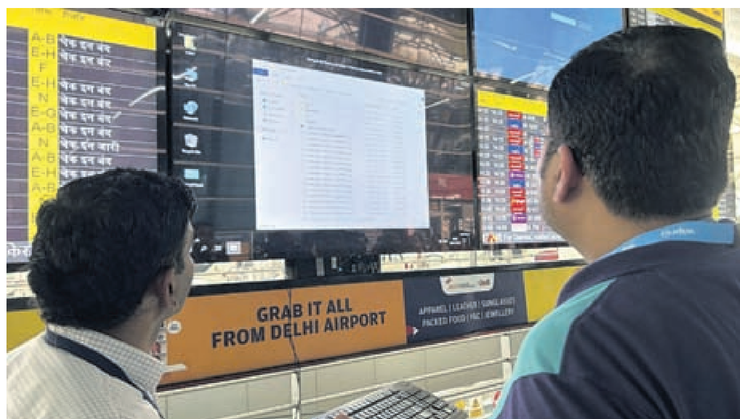
Sr. Rosel a indica den su contesta cu en berdad ta trata di un luga cu a haci limpi varios biaha caba. El a splica cu nan ta trahando riba e posibilidad pa pone camara eynan, pero mester keda cla prome pa por haci esaki un hecho.

El a agrega cu pa por duna boet, nan mester logra gara e responsable of responsablenan di tira desperdicio eynan pa por duna un boet. "Si nos keda cla pa pone camara e ora sigur sigur boet lo wordo reparti," el a remarca.

BCI ta haci pidi tambe den nan publicacion cooperacion di esnan cu por mira hende tira desperdicio ariba e area aki pa avisa BCI pa asina preveni cu e situacion aki ta ripiti den futuro.

E lucha contra e cantidad di desperdicio y dumpnan ilegal cu tin rond di Aruba ta algo di tur dia y desde e ciere di dump na Parkietenbos e situacion a empeora. Ainda no a logra implementa un medida concreto pa asina evita cu no tin tanto sushedad rond di Aruba.

Global Network Outage no a afecta e parti operacional di Aruba Airport

Ayera for di oranan trempan a tuma luga un Global Network Outage na unda miles di pasahero na nivel mundial tabata prepara pa cuminsa nan vakantie di zomer, mientras cu na Aruba solamente a afecta yegada di algun vuelo.
Esaki tabata debi na un update defectuoso cual for di oranan di marduga di ayera diabierna a interumpi e servicionan di varios aerolinea y aeropuerto rond di mundo, incluyendo esun di Merca.

Por lo menos cinco aerolinea Mericano manera Allegiant Air, American, Delta, Spirit y United mester a suspende nan servicio durante varios ora di manera obligatorio, indicando problemanan di comunicacion. Te oranan di merdia di ayera diabierna mas di 2,000 vuelo paden of pafo di Merca mester a ser cancela y otro 5,700 a sufri retraso, segun Flight Aware, cual ta un base di datonan cu ta monitoria informacion di vuelonan a señala.
Na Hulanda, aeropuerto di Schiphol tabata scenario di rijnan largo pa check in. Esaki tambe a coincidi cu e prome dia di zomer na scolnan di Hulanda, mescos cu Merca, na unda e fayo global aki tambe a afecta varios hospital di e pais, por ehemplo, na Emmen caminda a cancela tur operacion pa e dia di ayera, mientras cu varios centro di urgencia no a ricibi pashentnan.
Transporte publico tambe a ser afecta na varios luga di e pais afectando totalmente e circulacion di busnan, treinnan tabata circula di manera normal.
Na Aruba, autoridad di aeropuerto ayera diabierna den oranan di mainta cu esaki "no tabata afecta aeropuerto."
Siguientemente a publica riba rednan social cu "Debi na e Global Network Outage, nos kier informa na nos pasaheronan di AUA y publico en general cu, te awor, esaki no a afecta operacionnan di aeropuerto di Aruba. Algun aerolinea por experimenta un retraso y nos ta recomenda na pasaheronan pa verifica status di nan vuelonan cu e aerolineanan prome cu lo dirigi Aruba. Danki pa e comprension."
Pero tur e caos, rijnan di spera masivo na otro aeropuertonan na nivel mundial tabata pa via di un antivirus di e firma di cyber security CrowdStrike cual un update a tumba e sistema operativo di Microsoft, un di e mas usa na mundo. "No ta trata di un incidente di seguridad ni di un cyber atake," George Kurtz director ehecutivo di CrowdStrike a bisa riba su rednan social.

Ministerio Publico tin obligacion pa aplica ley penal na momento cu ta comete un hecho castigable

Despues cu siman pasa Corte di Apelacion a duna su veredicto den e caso Avestruz, unda e sospechoso principal, ex-minister Benny Sevinger a ser sentencia cu 4 aña di prizon, Sevingera a declara na medionan di comunicacion cu "si tin corupcion, esey ta Ministerio Publico, corupto Ministerio Publico ta."

Pa esaki, prome minister Evelyn Wever-Croes a duna su reaccion e dia di ayera, caminda a señala cu e ta "lamenta cu politiconan di AVP ta sigui ataca Ministerio Publico."

Den e ultimo dianan a constata varios atake severo contra institutonan importante den nos comunidad, manera Ministerio Publico (OM), door di politiconan di AVP. Prome minister Evelyn Wever-Croes (MEP) ta considera esaki no aceptabel den comunidad di Aruba unda cu tin norma, balor y reglanan di decencia. "Ministerio Publico ta un instituto hopi importante pa nos pais y nan ta traha totalmente independiente. No tin influencia politico den nan. Aruba su institutonan independiente no mester wordo ataca ni lastra. Politiconan mester debati cu otro politico y no contra e institutonan aki. Ta importante pa sa cu si cualkier persona ta pensa cu un persona ta corupto, e por bay Ministerio Publico cu prueba di esaki y nan ta atend'e."

Recientemente, Bon Dia Aruba a publica un articulo tocante Aruba su estado di derecho ta debilitando pa via di corupcion gubernamental na unda ta señala cu ora ta papia di corupcion, ta papia di e gran enemigo di un sociedad, di e democracia y di nos estado di derecho na Aruba. Esaki tabata referi na un organisacion criminal den (Cocolishi) cu ta e cas di gobernacion di Aruba, pa labamento di placa, aceptacion di soborno, abuso di poder pa bendemento di tereno di pueblo, malversacion di placa di Parlamento di Aruba y falsificacion di documento te na estafa—asina ey a poniendo un mancha scur den e politica Arubiano.

Aruba tin record den reino di politiconan condena pa hechonan castigable, incluyendo ex- minister di Finanzas, Tico Croes bao di gabinete di Henny Eman III pa loke tabata trata Fondo di Desaroyo Nobo San Nicolas su sentencia (Onherroepelijk).

Ex-minister Paul Croes, cu tabata minister di Hubentud, Asuntonan Social y Labor den Gabinete Mike Eman II, tambe a keda condena penalmente den e caso IBIS pa diferente delito manera labamento di placa, participacion den un organisacion criminal, acepta y pidi soborno y abuso di su funcion. Paul Croes su sentencia ta tambe ta onherroepelijk y na e momentonan aki ta pagando su debe cu husticia di Aruba na KIA.
Benny Sevinger, parlamentario y ex-minister di Infrastructura, Integracion y Medio Ambiente den Gabinete Mike Eman I y II, ken a keda condena den corte di prome instancia y HOF den e caso Avestruz recientemente pa otorgamento di tereno di gobierno, mal uso di su fundacion Curason Berde, estafa di pais Aruba y aceptacion di soborno.

Politiconan y cierto plataformanan di media ta critica y ta trece dilanti acusacionnan hopi serio riba Ministerio Publico cu ta parti di e sistema Hudicial. Pa un muestra e declaracion reciente di Sevinger ken saliendo di su caso di HOF a señala cu "si tin un corupcion, esey ta Ministerio Publico, corupto Ministerio Publico ta y mi por prueba esey, den mi caso esaki sigur ta conta como un persecucion politico y cu un grupo di hende ta dicidi cu nos ta bay caba cu Benny

Sevinger su bida." Purbando asina di erosiona e confiansa publico den sistema hudicial. E criticanan cu ta busca ta mina e independencia hudicial por destabilisa un estado di derecho. E independencia hudicial ta esencial pa un democracia funcional y e atakenan riba e independencia aki por yega na un sistema hudicial debilita.

Ministerio Publico ta mandando un señal fuerte Landsrecherche di Aruba, cu ta traha independientemente y bao autoridad di Procurador General, ta investiga desde 1993 comportacion posiblemente castigabel di (semi) ambtenaarnan. Un parti importante di e tarea aki ta pa bringa corupcion. Corupcion ta ataca un pilar importante di democracia, esta, e confianza den gobierno. Un ciudadano mester por confia cu ta trata cuidadosamente cu placa publico. Un ciudadano mester sa cu ley ta conta pa un y tur y cu corupcion ta inaceptabel.

Den esaki, por recorda e palabranan di e fiscal Patrick van der Biezen ken den mesun caso aki di Avestruz a menciona cu "Ministerio Publico tin e tarea y obligacion pa ley pa nan aplica ley penal na momento cu tin persona cu ta comete un hecho castigabel, muy den particular, mandatarionan di Pais Aruba cu ta haci su mes culpabel di entre otro, ricibi placa y otro regalonan a cambio di fabornan, esey ta algo hopi grave y mester reacciona riba esey, mester persigui e personanan aki y trece e caso dilanti. E sentencia di awe ta confirma tambe cu e sospecho cu nos tabatin for di principio cu a ser confirma caba den prome instancia, awe atrobe a ser reconfirma door di apelacion cu e normanan cu nos ley penal ta dicidi na momento cu bay den pugna cune vooral como mandatario ta hopi serio."

Pa esaki, prome minister a sigura cu "Si usa un otro scenario, con por splica e situacion cu durante di gobernacion di AVP, a detene un Minister di AVP. A caso e tempo ey si Ministerio Publico tabata independiente y awo no? P'esey ta importante specialmente pa e lider di AVP Mike Eman y e ex minister di husticia y candidato di AVP Arthur Dowers, pa keda consecuente y serio riba e temanan aki, " prome minister a bisa.

Por ultimo, "a pidi politiconan y algun miembro di prensa cu ta haci mal uzo di e situacionnan aki pa ta sensato y usa e sentido di responsabilidad pa yuda hiba Aruba pa dilanti. Politiconan y miembronan di prensa sa cu Ministerio Publico ta independiente y por acerca nan pa pregunta. Pero no para na banda instiga y of ataca", e mandatario a termina bisando.

Pos Abao: Mucha di 17 aña a pone fin na su bida

Diabierna merdia a drenta informe di cu un mucha muher di apenas 17 aña a pone fin na su bida na un cas na Pos Abao, mesora a dirigi tanto polis como ambulans na e sitio.

Na yegada di e ambulans nan a pidi presencia di dokter y polis. Na yegada di e dokter a constata morto di e damita aki. Polis a notifica tur autoridad competente y a cera e area pa asina por haci nan trabao investigativo. Manera nos haya mas informacion nos lo divulga esaki. Na famia di e fayecido ta bay nos mas sincero palabranan di condolencia.

Conclusion rapport ARA:

Pais Aruba tambe ta responsable cu instancianan no ta logra realisa metanan despues di privatisacion

Pais Aruba tin como tarea pa salvaguardia e interes publico. Brinda servicio publico cu ta confiabel y pagabel, y cu ta di importancia pa e sociedad, ta forma parti di esaki. Pa motibonan di eficiencia, por scoge pa pone cierto tareanan gubernamental na un distancia di gobierno, y Pais Aruba a haci uso di e opcion aki na hopi ocasion caba desde Status Aparte.

Sinembargo, ARA ta remarca cu haci uso di instancianan no ta nifica cu gobierno no mester cumpli cu su responsabilidad. Ehecucion di e tareanan door di e instancianan aki na un manera inadecua, ta afecta directamente e funcionamento di un pais y ta trece cune riesgonan financiero grandi pa finanzas publico.

E hecho cu ta pone instancianan na un distancia no por nifica cu nan ta for di bista of ta liber di duna cuenta y tampoco por ta asina cu esakinan ta trece gastonan adicional hopi halto pa Pais Aruba pa motibo cu ta crea areglonan sin duracion of costo defini pa por eherce tareanan publico.

Lamentablemente, ARA a constata den nan investigacion cu esaki si ta e caso. E organo ta indica cu pa diferente motibo e instancianan no ta logra realisa e metanan cu tabatin na bista na momento cu a pone nan na un distancia. Esaki no ta culpa solamente di e instancia mes, pero di Pais Aruba tambe.

E investigacion di ARA ta mustra cu den practica, gobierno no ta sigui e modelo cu a scoge na momento di independisa of incorpora e instancianan. Interferencia politico y mantencion di construccionnan vago ta visibel den henter e liña. Ademas nan ta resalta cu no ta sigui suficientemente e desaroyo y cambionan cu tin riba mercado, pa cual motibo e modelonan di maneho scogi den pasado no ta funciona mas y mester adapt'e.

ARA ta splica cu e situacion actual den cual varios di e instancianan ta presenta deficiencianan grave den nan funcionamento, ta traduci den finanzas publico cu no ta manehabel y fondonan publico cu ta ser gasta na un manera ineficiente, ineficaz y, den algun caso, te hasta ilegitimo.

Nan ta remarca cu te ainda ningun gabinete a logra tuma medidanan structural unda ta tene cuenta cu tur pagado di impuesto. Y actualmente cada pagado di impuesto ta contribui na e deficiencia y iregularidadnan cu tin pa añas caba.

E organo consultativo ta cuestiona con ta posibel cu mayoria instancia no ta cumpli cu nan deber di dunamento di cuenta, y con por ta posibel cu Pais Aruba, cu aprobacion di parlamento, aña tras di aña ta keda cubri gastonan di e instancianan aki sin pone como condicion estricto cu nan mester entrega nan cuenta anual.

E investigacion ta mustra cu a crea un situacion insostenibel durante decadanan y esaki ta debi na, di banda di Pais Aruba, cu no por duna ningun splicacion responsabel na e pagado di impuesto tocante kico a haci cu e placa di impuesto, cual ta ser gasta, directamente of indirectamente, na e instancianan.

ARA ta remarca cu ta deber di Pais Aruba pa tin control riba e instancianan pa medio di un vision amplio, integral y absoluto di locual ta trata e tareanan cu ta sirbi e interes general, na momento cu ta independisa nan.

Na mesun momento nan ta resalta cu esey no ta nifica cu mester tin interferencia politico den e instancianan, sino cu gobierno mester tuma medidanan apropia pa garantisa cu e instancianan cu no ta "den control" por bira manehabel. ARA ta agrega cu gobierno tin cu sigura cu na momento di pone un instancia na un distancia, cu lo opta pa un modelo di maneho robusto cu ta garantisa e bon funcionamento di e instancia.

E organo ta enfatisa cu practicanan actual no por continua di e mesun manera mas, y tanto Pais Aruba como e instancianan mes, mester mira e necesidad pa haci cosnan diferente y regla nan asunto na un otro manera.

Den caso di e modelonan cu ya no ta funciona mas of unda ya no a logra e obhetivo, ARA ta indica cu mester considera tambe e opcion di inclui e instancianan back den e mecanismo presupuestario en bes di mantene nan na un distancia. Nan ta remarca cu mester reforsa e supervision, tanto di parti di consehonan di supervision cu ta instituі como tambe di parti di e propio ministernan encarga, pero evitando influencianan politico y cu mas transparencia.

Recomendacionnan

Pa loke ta trata e recomendacionnan cu ARA a presenta den e rapport, nan ta indica cu nan ta conta tanto pa Gobierno di Aruba como pa cada minister individual. Primeramente nan ta recomenda cu e retrasonan den entrega di responsabilisacion, den forma di entre otro cuentanan anual, keda elimina. Nan ta agrega cu mester percura tambe pa e instancianan cumpli cu nan deber di duna cuenta pa asina promove transparencia y mester pone tambe un fin na practicanan di areglonan di duracion, costo indefini y di solucionnan temporal sin base legal.

Nan ta menciona cu mester alinea e deber di duna cuenta den e regulacionnan concerni cu e Ley di Comptabilidad (CV 1989). Nan ta indica tambe cu mester ahusta e termino di responsabilisacion di e empresanan estatal di tal forma cu minister di Finanzas y Parlamento por dispone di e cifranan mas recien. Y nan ta agrega cu mester regla specificamente e deber di duna cuenta na Parlamento, door di e ministernan responsabel, pa e maneho hiba y e resultadonan di esaki.

E organo consultativo ta recomenda pa verifica pa cada instancia si e modelo actual, e responsabilidadnan determina y e modelo di supervision, ta esun adecua for di punto di bista di por logra obhetivonan publico y e maneho di fondonan publico. Nan ta recomenda tambe pa considera privatisacion y/of posesion den forma di accionista di parti di Pais Aruba, cu lo ta mas adecua den temponan actual. Si ta asina, nan ta indica cu mester bin cu mehoracion den gobernacion, mecanismo di financiamento, suministro di informacion y maneho interno y control.

Den caso cu no ta asina, nan ta puntra si tin posibilidad pa un of mas tarea bay back bao maneho directo di Pais of si un modelo di un concesion por ta un opcion.

Otro di e recomendacionnan di ARA ta pa bin cu un vision integral riba desperdicio, transporte y energia. Determina kico ta interes publico y kico mester ser realisa door di un partido publico of kico por ser realisa door di un partido priva. Determina tambe e opcionnan pa adaptacion di e forma huridico, desaroya esaki na un manera coherente y tene na dje den practica. Nan ta remarca cu mester pone interes di e ciudadano na prome lugar.

Nan ta inclui tambe cu mester alinea e reglanan tocante suministro di informacion y dunamento di cuenta na parlamento pa tur instancia. Esaki ta inclui cu ta manda tur presupuesto y cuentanan anual directamente na parlamento y por desvia solamente cu argumentonan valido.

Por ultimo ARA ta indica cu mester percura pa yega na definicionnan concreto pa empresanan estatal y fundacionnan publico. Den esaki mester argumenta e motibo explicito na momento di funda e instancianan aki y splica e motibo pakico ta necesario pa crea un instancia nobo. Nan ta menciona tambe cu mester haci uso di modelonan standarisa pa statutonan den cual specificamente e supervision y dunamento di cuenta ta wordo regla, y tambe pa regla cu ta obliga e instancianan pa entrega por lo menos nan cuenta y relato anual aproba na e minister encarga y e minister di Finanzas.

BONDIA ARUBA

Editor
Caribbean Speed Printers N.V.
Aruba Bank N.V. Acc. #332668
Caribbean Mercantile Bank N.V. Acc. #23951903
RBC Royal Bank Acc. #13307728

Operations Manager
Mariette Engelhart

Redaccion
noticia@bondia.com
Pilar Flores (hefe di redaccion)
Angenette Figuereo (closer editor)
Leo Maduro
Andreina Morillo
Raisa Montilla
Oriana Geerman

Ehecutivo di Benta
sulaika.croes@cspnv.com
Sulaika Croes

Aviso y Arte
Sandra Loefstop
Lisa Tromp

Departamento Digital
Juan Luis Pinto

Administracion
accounting@bondia.com
Martha Arteta de Ariza

Distribucion
Jenny Kelly

Coleccion
Evelinda de Cuba - Tromp

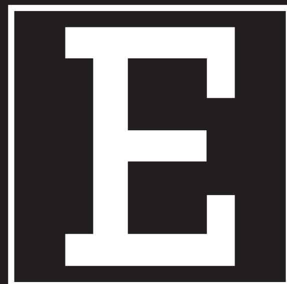
Pre Press
Luis Fernando Arenas (Hefe)
Pablo Libre

Press
Roland Schenker (Hefe)
Omar Ramirez
Martin Boekhoudt
Francis Dirksz

Colaboracion
Assiociated Press
Ret Karibense
Data Key

Afiliacion
Sociedad Interamerica di Prensa (SIP)

DIRECCION
Adres: Weststraat #22
Tel: 582-7800
Email: noticia@bondia.com
aviso@bondia.com
info@bondia.com
Website: www.bondia.com
Facebook: @bondianoticia
Instagram:bondiaaruba

Editorial

Pais Aruba ta o no ta...

Accionista unico...?

Den un anterior Editorial siman pasa, 16 di juli 2024, nos a comenta encuanto e nombramento di un director na e empresa estatal Arubus NV, unda segun nos informacion semper y keto bay Pais Aruba ta e propietario unico di tur accion (shares) di e compania. E interogante cu nos a lanza tabatin di haci cu e circunstancianan bao di cual e nombramento lo a tuma lugar.

Nos ta repiti aki parti di e Editorial menciona, cu ta relevante aki: "Como representante di e accionista unico di e compania, Pais Aruba, e mandatario lo mester a convoca un reunion pa atende e asunto, unda cierto formalidad lo mester a keda cumpli. E convocacion di e asamblea di accionista aki mester tabata yama na e manera corecto y den e reunion ey lo mester a duna oportunidad na e director pa hiba palabra pa duna su punto di vista."

Aki no ta trata di e ultimo aspecto ey, sino mas bien di nombramento di e director nobo. Mester tabatin riba agenda di e asamblea di accionista e retiro di director, como tambe e nombramento di un director nobo, si a opta pa haci e nombramento mes ora. E dos actonan no mester tuma lugar den mesun reunion pero esey ta na e propio asamblea pa dicidi. Nos como medio na e momento ey tabata mas interesa den e reunion pasobra nos tabata preocupa si a duna e director saliente oportunidad pa defende su posicion, loke ta un asunto di bon administracion gerencial den e empresa, cu e asamblea di accionista tambe mester respeta. Den e caso actual nos ta mas interesa con e nombramento a tuma lugar; esaki pasobra tin indicacion di cierto malestar cerca gobierno di Aruba tocante e persona nombra na Arubus.

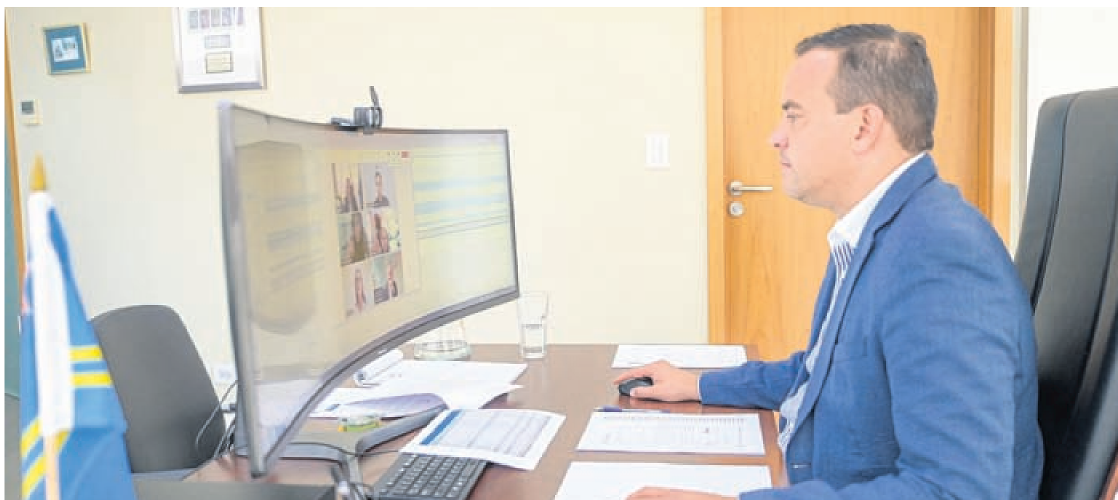
Kico nos ta haya tende awor, for di nos propio Promer Ministro? Cu a pidi Arubus NV 'reconsidera' e nombramento. Bunita, pero si e nombramento a bay normal, ken tabata sinta na mesa como representante di Pais Aruba, unico accionista? No lo mester ta e ministro cu tin transporte publico na su encargo? En realidad a tuma lugar un reunion unda e ministro menciona a sali y anuncia e retiro di e director te na e momento ey, pero a tuma lugar un nombramento nobo, tumando na cuenta tur loke ley ta exigi? Y si acaso e nombramento tabata legitimo, con Pais Aruba, den persona di Promer Ministro, ta pidi otro representante di Pais Aruba, esun cu pa ley ta encarga cu e responsabilidad corespondiente, pa 'reconsidera'? Nos ta papiando aki di un posible discordia/conflicto den seno di gabinete? Si esey ta e caso, sigur nos lo scucha mas den e siguiente dianan.

Pero ta importante dedica algun atencion na e situacion di maneho di empresa estatal 'na distancia', cu a duna origen tambe na e informe di Algemene Rekenkamer recientemente. Den e informe aki e organismo di auditoria publico ta menciona caso unda cu e accion gubernamental 'na distancia' ta regla di forma diferente. ARA: "Sin embargo ta resulta cu a pesar cu a pone e entidadnan na distancia, e influencia di e Pais/ministronan tanto riba papel como den practica ta hopi grandi. E alcance di e influencia por ta regla legalmente (por ehemplo Aruba Tourism Authority, AZV y Serlimar), o ta ehерce esaki den practica, den violacion di e modelo escogi (por ehemplo Arubus NV y Post Aruba NV). E manera con e influencia ta regla exactamente o con den practica e ta keda expresa, ta diferencia pa cada tipo di entidad. E ministro ta ehерce influencia, for di diferente motibo y papel, riba entidad na distancia di Pais Aruba. Por considera esaki necesario pa via di no ta 'in control' di e entidad(nan) y/o pa e interes publico grandi. Metemento politico sin embargo, tambe den e casonan ey lo mester tuma lugar como excepcion. Banda di esey den ningun di e modelonan escogi ta e intencion cu e Pais/un ministro ta involucra su mes directamente den asunto operacional di e entidad."

Loke Rekenkamer ta constata aki ta completamente corecto, pero kico ta e caso den e actual situacion? Cu no ta trata di un asunto operacional dentro di e empresa, sino di asunto di gerencia na e nivel maximo, bon describi den nos leynan cu ta goberna administracion di un NV. Asina leu cu nos sa, gobierno como representante di Pais Aruba, no por y no a delega su poder di decision den nombramento di director na un otro autoridad gerencial menor, dentro di e empresa. Ta pesey cu e interogante cu nos a lanza den e Editorial di siman pasa ta keda valido: con e reunion unda a nombra un director nobo a tuma lugar? Un vez mas: aki no ta trata di un facultad legal cu e accionista por pasa sin mas pa otro nivel di decision y sigur no den caso di gobierno(nan) di Aruba, cu a mustra semper un afan exagera pa keda ehерce presion riba gerencia diario, a pesar cu a pone e entidadnan, entre nan Arubus NV, 'at arms' length'.

Loke mas ta irita, pa prensa y lector critico, ta e aparente 'transparencia' cu dos ministro a duna tocante e caso, y ainda no por informa publico debidamente, pa falta di claridad cu un o ambos di e mandatarionan lo mester a duna. Nan por keda insisti den duna informacion parcial, pa oculta nos no sa kico, pero no mester pensa cu no lo tin reaccion pa exigi mayor claridad: e accionista unico a nombra un director, si of no?

Kick-Off di estudio riba economia di Aruba hunto cu Hulanda

Riba dialuna 15 di juli, Minister di Asuntonan Economico, Comunicacion y Desaroyo Sostenibel, mr. Geoffrey Wever a reuni digitalmente cu Profesor Roger Hosein di University of West Indies na Trinidad y Tobago. Meta di e reunion aki ta pa oficialmente start un estudio macro-economico pa Aruba. Hulanda ta financia e investigacion aki cu tin un costo di 25 mil dollar.

E estudio macro-economico pa Aruba ta e resultado di e bon cooperacion entre Aruba y Hulanda, segun un comunicado di gobierno. Riba peticion di minister Geoffrey Wever, Conseho di Minister a aproba e peticion pa Profesor Roger Hosein haci un estudio macro-economico pa Aruba, cu lo enfoca riba un analisis riba e structura di Aruba su economia y lo ta riba un analisis di data manera entre otro GDP, importacion y exportacion, "exchange rate" y inflow di "foreign direct investment". Un estudio manera esaki ainda no a wordo ehecuta na Aruba.

Durante e reunion virtual aki, minister Geoffrey Wever hunto cu Departamento di Asuntonan Economico, Comercio y Industria a elabora riba e duracion y contenido di e estudio macro-economico pa Aruba di Profesor Roger Hosein.

"Mi ta contento cu nos por haci un estudio actual riba Aruba su economia, y conhunto cu Hulanda kende ta financia e estudio aki. E estudio aki ta completa tur loke mi Ministerio ta haci pa stimula e desaroyo economico y diversifica Aruba su economia", segun minister Geoffrey Wever.

Asina bon
Nos Papiamento ta...?

Tocante 'narcotrafico' o narcotraficacion'...?

Den edicion di e siman aki di nos articulo tocante nos idioma nacional Papiamento, atencion pa algun tendencia den uso di palabra di un manera por lo menos discutible. Nos ta cuminza cu e fenomeno di palabra, den e caso aki sustantivo, cu por ehemplo for di e herencia Spaño/ Portugues ya ta pertenece na nos idioma.

Sin embargo, posiblemente pa falta di conocimento a surgi un variante nobo cu dado momento ta parce di a bira parti di nos vocabulario. Ehemplo: 'trafico' y otro palabra combina di cual trafico ta forma parti, manera 'narcotrafico'. Kico ta e caso? For di Spaño/Portugues a hereda 'trafico' y su verbo 'traficar'. Nos ta usa desde antaño tur dos, pero recientemente a surgi 'traficacion', mas specificamente relaciona cu trafico di hende o droga. Nos no conoce origen exacto di esaki, den ki contexto el a surgi, pero nos sa si cu Spaño conoce un concepto special pa e trafico/comercio di persona: 'trata humana'. Nos no a adopta esey pero pa posiblemente crea un diferencia cu 'trafico' cu pa e usuario di e momento ey tabata mas relaciona cu trafico di vehiculo o mercancia, a surgi e termino nobo 'traficacion', cu ta indica e mesun cos cu 'trafico' tabata y ta indica. Con pa sigui awor? Nos no ta den e liga di prohibi cos, pero no ta mira un problema pa papia di trafico di hende o trafico humano. Esencialmente no tin mester di e palabra nobo 'traficacion' cu ta indica e mesun accion, e mesun movimento cu 'trafico'.

Esaki no ta e unico ehemplo cu nos tin den nos Papiamento. Nos tin otro bon conoci, cu nos a trata den un anterior edicion, cu ta 'entrega' y 'entregamento'. Den e caso aki 'entrega' tin dos funcion; un ta e verbo 'entrega' y e otro ta e sustantivo cu ta indica e acto. E palabra nobo 'entregamento' en realidad no tin un utilidad urgente, pa yena un bashi den loke nos ta desea di bisa o expresa.

Un pregunta cu un lector por tin ta pakico nos tin e fenomeno di traha un palabra nobo, a base di loke tin caba y cu pa e motibo ey ta parce algo innecesario? Nos ta kere cu e contesta ta cu den practica, sigur den un idioma domina pa comunicacion oral, ora un persona ta busca un palabra adecua pa loke e kier bisa, su promer paso no ta pa busca un diccionario, loke ademas pa gran parti di nos historia linguistico tabata algo desconoci. Te ainda pa hopi hende busca un diccionario o bay online pa e vocabulario oficial di Papiamento, no ta algo cu ta cruza bo mente asina facil.

Uso innecesario di 'e': e gobierno di Aruba o gobierno di Aruba? A pesar cu nos a yega di trata e tema aki caba, nos por observa cu den skirbimento hopi biaha nos ta usa un cantidad di e articulo (Hulandes: lidwoord) 'e' sin cu ta necesario. Ora nos ta papia tampoco nos ta usa e articulo particular aki tanto, pasobra e no ta necesario y como cu Papiamento ta un idioma 'economico' y conciso, pakico no mantene esaki ora nos ta skirbi? Un ehemplo, cu ta ficticio, pero algo similar nos por mira regularmente den prensa local: "E director di e departamento di Asunto Social a declara cu nan no tin culpa den e incidente." E frase aki no ta zona bon 'at all', y cu su razon. Esun bon lo ta: "Director di departamento di Asunto Social a declara..." Contrario na otro idioma, Papiamento no conoce uso di articulo den caso cu ta trata por ehemplo di un entidad, manera un departamento o gobierno. Si nos traduci e frase aki na Hulandes, nos ta mira e diferenciaa; e ta bira: "De directeur van het departement voor Sociale Zaken heeft verklaard dat hen geen blaam treft voor het incident." Na Spaño: "El director del departamento de asuntos sociales declaró que ellos no tienen la culpa en el incidente." E splicacion cu nos por duna ta cu den nos idioma ta parce cu ta considera e titulo o funcion di e persona, y den otro caso e entidad, como un nomber propio, cu no mester un articulo su dilanti.

E splicacion aki no necesariamente ta haci bida mas facil pa un persona cu ta siñando Papiamento. E ta un caso parecido na esun Hulandes, unda uso corecto di 'de' y 'het' ta un tortura pa esun cu no conoce e idioma bon, y algo natural pa e 'native speaker'.

Investigacion ta haya cu Britania no tabata bon prepara pa pandemia di COVID-19 y a fracasa su ciudadanonan

(AP)—E gobierno di Reino Uni no tabata bon prepara pa e pandemia di COVID-19 y e erornan grave den planificacion a fracasa su ciudadanonan, segun un investigacion a descubri diahuebs.

Hues pensionado Heather Hallet, ken ta liderando e investigacion andante, a bisa cu e gobierno a kere incorectamente na 2019 cu e tabata un di e paisnan na mundo mas bon prepara pa un brote y el a anticipa e pandemia incorecto—influenza.

"E creencia aki tabata peligrosamente incorecto," Hallet a bisa ora el a publica su prome rapport. "En realidad, Reino Uni tabata mal prepara pa manera cu emergencia civil di un pandemia, lubida e pandemia di coronavirus cu en realidad a sosode."

A culpa e pandemia di COVID-19 pa mas cu 235,000 morto den Reino Uni na fin di 2023—un di e conteo mortal mas halto na mundo. "E rapport awe ta confirma kico hopi semper a kere—cu Reino Uni tabata mal prepara pa COVID-19, y cu proceso, planificacion y politica den tur cuatro nacion a fracasa e ciudadanonan Britanico," segun prome minister Keir Starmer a bisa, referiendo na Inglatera, Norte Irlanda, Escocia, y Gales.

"E seguridad di e pais semper mester ta e prome prioridad, y e gobierno aki ta comprometi pa siña e lesnan for di e investigacion y poniendo miho medidanan den luga pa proteha y prepara nos for di e impacto di cualkier pandemia den futuro," el a bisa.

E prome rapport di e investigacion, basa riba audiencianan cu a cuminsa na juni 2023, a enfoca solamente riba preparacion pandemico y no a pone e culpa riba ningun individual. Un segunda fase evaluando e respuesto di gobierno, incluyendo e scandal di "partygate" den cual exprome minister Boris Johnson y su personal a kibra nan mesun regla por medio di organisa fiestanan di trabao, lo ser completa mas despues. Un tercer fase lo evalua kico por siña di con e nacion a aborda e crisis. E investigacion lo tene audiencianan te cu 2026.

Hallet a descubri cu un strategia pandemico anticua for di 2011 pa keintura no tabata flexible suficiente pa adapta na un crisis casi un decada despues y a ser bandona casi imediatamente.

"Tabatin fayonan strategico fatal sosteniendo e evaluacion di e riesgonan enfrenta pa Reino Uni, con e riesgonan ey y nan consecuencianan por ser maneha y con por preveni empeoramento, y con e estado mester responde," Hallet a bisa.

Tambe tabatin un falta di enfoke riba kico tabata necesario pa aborda un malesa cu ta transmiti rapidamente, y no a haci suficiente pa crea un sistema pa test, persigui y isola pashentnan isola.
Hallet a bisa den su rapport di 217 pagina cu Reino Uni mester ta miho prepara pa e proximo pandemia—un cu por ta mas fatal.

"Reino Uni atrobe lo enfrenta un pandemia cu, tanten no ta bon prepara, lo trece cune sufrimento inmenso y costo financiero halto y esnan mas vulnerable den sociedad lo sufri mas," el a bisa.

Hallet a recomenda pa desaroya un strategia di pandemia nobo y test esaki cada tres aña, y cu gobierno y lidernan politico mester ta mas responsable pa in preparacion y sistemanan di resilencia den luga. Tambe el a bisa cu expertonan externo mester ser usa pa preveni "e problema conoci di 'groupthink'."

"Tanten cu no siña di e lesnan, y no implementa cambio fundamental, e esfuerso y costo ey lo ta por nada pa loke ta trata e proximo pandemia," Hallet a bisa. "Nunca mas por un malesa causa asina hopi morto y sufrimento."

Elkan Abrahamson, ken ta representa casi 7,000 miembro di e COVID-19 Bereaved Families for Justice, a aplaudi Hallet pa adopta mayoria di su recomendacionnan pa preveni e mesun desaster. "Sinembargo, e ta extremamente desapuntante cu a ignora esnan vulnerable den e recomendacionnan y cu no tabatin propuestanan pa aborda desigualdad racial, desigualdad den salud of e efectonan di austeridad," Abrahamson a bisa.

BONDIA ARUBA

Emsley Tromp ta apela su sentencia

(CuraçaoChronicle) - Emsley Tromp a dicidi di apela su sentencia dicta anteriormente e luna aki, den cual el a ser condena pa falsificacion.

Tromp a ricibi un sentencia den prizon suspendi di 6 luna cu un periodo di prueba di 2 aña. E ex president di banco a ser libera di e acusacionnan di corupcion, labamento di placa y otro acusacion di falsificacion.

Mientras cu Tromp ta bisa cu e ta satisfecho cu a retira e otro acusacionnan, e no por acepta e condena pa loke e ta considera un ofensa relativamente menor. Segun su persona, acepta e condena aki lo mancha su añanan di servicio na e islanan y e union monetario inhustamente.

E caso ta trata sospechanan relaciona cu e compania di paña Curaçao Fashion Group (CFG). E documento ta contene un acuerdo di prestamo di dia 20 di mei 2009, declarando cu Tromp a fia un cantidad di mas di 400,000 dollar for di CFG.

E cantidad aki ta directamente deposita den Tromp su cuenta di pension, pero nunca a comproba cu esaki realmente a ser gasta riba trabao di preparacion pa CFG. Corte a declara cu e acuerdo di prestamo ta falso pero cu e transaccion no por ser legalmente clasifica como labamento di placa.

Ministerio Publico (OM) a indica cu si Tromp apela, nan tambe lo apela. Esaki ta tocante e sospecha di corupcion y labamento di placa basa riba un transaccion di casi 1.5 miyon dollar den september di 2015 for di compania Venezolano Enpiso na CFG.

OM ta considera cu e pago aki ta un soborno pa Tromp en conexion cu negociacion entre Banco Central y Banco Activo tocante un posibel adkisicion di Girobank. Segun corte, no tabatin evidencia concreto di Tromp su rol den e transaccion.

Tromp ta lamenta cu Ministerio Publico tambe lo apela. E tabatin speransa cu Ministerio Publico lo acepta corte su retiro motiva di e acusacionnan y e conclusion cu no tin evidencia suficiente di e sospechanan.

Tromp ta haya incomprensibel y inhusto cu Ministerio Publico ta basa su decision di apelacion riba su decision di acepta of no su condena pa otro ofensa.

Jordan ta convoca embahador Hulandes a causa di publicacion di Wilders "racista"

(CuraçaoChronicle) - Jordan a convoca e embahador di Hulanda riba diahuebs pa splica un publicacion "racista" haci pa lider di PVV Geert Wilders riba X anteriormente e anochi aki.

Wilders a publica cu Jordan ta e unico "estado Palestino Real", respondiendo na noticia cu e parlamento di Israel a vota contra establece un estado Palestino na parti west di Jordan segun NU.nl a reporta.

E Ministerio di Exterior di Jordan a bisa cu el a convoca e embahador Hulandes pa entrega un mensahe di protesta na e gobierno Hulandes. Segun e Ministerio, Wilders su publicacion ta refleha un "posicion racista" cu e problema Palestino por ser resolvi bao costo di Jordan.

Jordan kier pa e gobierno Hulandes distancia su mes for di Wilders su publicacion. E Ministerio di Jordan a yama Wilders un "parlamentario racista" ken su "declaracionnan inflamatorio" ta contrario na ley internacional. Esaki tambe ta refleha un "cultura di odio di rasa."

Minister Caspar Veldkamp di Exterior lo tin un yamada cu su colega na Jordan mas adelante, segun el a bisa riba NOS su Radio 1 Journaal. El a enfatisa cu Wilders ta permiti haci su propio declaracionnan como parlamentario. E Gabinete ta pensa di manera diferente segun e minister. El a enfatisa cu e gobierno Hulandes ta sostene un solucion di dos estado unda Israel y Palestina ta co-existi. "Y esaki no ta nifica cu Jordan ta Palestina ni vice versa."

Jordan, tempo aki Transjoran, tabata parti di e mandato Britanico di Palestina entre aña 1920 pe 1940. Mas di 2 miyon refugiado di Palestina tambe ta biba na Jordan. Entre otro, Jordan no tin motibo di ta e "unico estado real" di Palestina paso e colonisadornan a dicidi esaki 100 aña atras.

Wilders a responde na Jordan su condena riba X. "Bo por protesta cuanto cu bo kier, pero e berdad historico ta keda cu Jordan ta Palestina," el a publica.

Corsou ta bolbe habri portal pa licencia di wega di placa

(CuraçaoChronicle) - Curaçao Gaming Control Board (GCB) lo bolbe habri e portal online di aplicacion pa licencia B2C y B2B awe. GCB a anuncia esaki despues di a cera e bentana di aplicacion anterior dia 30 di april.

E deadline pa sub-licencia a ser extendi cu casi 1 luna, for di maart 31 te cu april 30, pa resolbe e problemanan cu aplicacionnan.

Operadornan den e sector di B2C, B2BC y B2B awo pro aplica pa un licencia actualisa.

Sinembargo, e aplicacionnan entrega prome cu e deadline di dia 30 lo ricibi prioridad.

Aplicacionnan nobo lo ser procesa despues cu e aplicacionnan actual keda completa.

E reapertura di e portal ta coincidi cu e fecha di caducidad di un serie di licencia master den augustus, cual no lo keda renoba.

Desde september 2023, GCB ta trahando riba un cuadro regulatorio nobo, cu LOK. Licencianan master cu caduca den januari lo automaticamente cay riba e fecha cu e regulacionnan nobo drenta na vigor.

Aunke te ainda LOK tin mester di aprobacion di parlamento, aplicacionnan lo ser procesa bao e ordenansa actual NOOGH mientrastanto.

Gobierno di Corsoul ta kere cu esaki ta legalmente posibel.

Den maart, GCB a publica un documento di 9 pagina cu guianan pa e aplicacionnan.

Solamente cambionan menor a ser haci pa e bentana di aplicacion nobo.

Esaki ta inclui cu lo kita e carta di autorisacion obligatorio pa e usuarionan di e protal.

Na e conferencia di ICE London den februari di Cedric Pietersz, director di GCB, a enfatisa e importancia di aplicacion na tempo.

"Si bo tin un sub-licencia for di uno cu tin e licencia master cu ta caduca dia 31 di augustus, bo por sigui opera te cu e fecha aki.

Despues di e fecha di augustus 31, bo lo oper ilegalmente sin un sub-licencia of licencia di GCB."

Hulanda no ta haci boycott contra Hungria; Minister di Husticia ta bay Budapest

(NLTimes) - Minister di Husticia y Seguridad Hulandas, David van Weel (VVD) lo asisti un reunion informal ministerial na Budapest dialuna. Diferente partido di e Union Europeo, incluyendo di e mesun partido di Van Weel su VVD, ta pidi un boycott di Hungria pa motibo di e accionnan di e prome minister Hungaro Viktor Orban. Pero segun prome minister Dick Schoof, "no a discuti nada di esaki den e Gabinete."

"E liña aki a tabata e liña di Hulanda henter e siman," Schoof a bisa na banda di e cuminsamento di e Comunidad Politico Europeo (EPC) na Woodstock, Inglaterra. Segun

Schoof, e Gabinete ta haci un escogencia pragmatico. E ta mira agenda di e EU "pa reunion" y ta faborece "e interesnan di Hulanda."

Schoof no ta considera cu tin un problema cu tin diferencia di opinion entre e gobierno y parlamento Hulandes tocante con pa reacciona na Hungria. "Ta depende di parlamento pa scoge su propio posicion y di e Gabinete pa scoge nos mesun posicion. E gobierno ta goberna, parlamento ta controla"

Na e EPC, e Presidente di e hefenan di gobierno di EU, Charles Michel, a bisa cu e ta fuertemente contra e boycott di Hungria. E ta considera esaki como un decision di principio. Segun e, e relacionnan den Europa lo empeora si EU ta reacciona na e provocacionnan di Orban cu su propio provocacion manera e boycott aki.

E Comision Europeo a anuncia cu nan no lo manda comisionnan na reunionnan informal na Hungria. E lider ehecutivo di EU ta rabia tocante e mision di paz cu Orban a declara riba su mes pa Rusia y China. Hungria tin e presidencia rotativo di EU te na fin di e aña aki. Orban a bisa cu su reunionnan na Rusia y China a pasa riba su propio iniciativa, separa for di e EU. Pero el a usa e logo di presidente di EU ora cu ta reporta riba e bishita.

E Ministerio di Husticia a bisa cu durante e conseho informal, "e prome principionan" pa e Agenda di Husticia pa e aña nan venidero lo ser estableci "Ta hopi importante pa Hulanda cu un regla di ley fuerte y e proteccion di derechonan fundamental ta firmemente hancra den esaki."

Van Weel kier "comunica esaki claramente" na e reunion. E lo papia tambe cu e Organisacionnan No Gubernamental y cientificonan Hungaro cu ta lucha pa un regla di ley fuerte na Hungria.

Siman cu ta bin, lo tin tambe un reunion informal di ministernan di Salud na Hungria. Un vocero di minister Fleur Agema di Salud Publico a bisa cu e no lo asisti paso e lo ta cu vakantie

Tur vuelo di Sciphol retrasa of cancela pa un 'blackout' global di Windows

(NLTimes) - Tur vuelo na e aeropuerto Schiphol a ser retrasa of cancela diabierna debi na un 'blackout' global di Windows. E aeropuerto di Amsterdam tabata yen cu pasahero frustra cu tabata purba cuminsa nan vakantie. Pa 11:45 a.m., e CEO di Crowdstrike, e compania cu su software di ciber seguridad tabata tras di e 'blackout', a bisa cu nan a identifica e problema y ta implementa un solucion.

E 'blackout' a afecta diferente aerolinea na e aeropuerto Schiphol, hendenan no tabatin acceso na nan sistema di check-in, entre otro cos. KLM a cancela un gran parti di su operacion diabierna como resultado di esaki.

"Debi na un 'blackout' global di computer, vuelonan pa y for di Schiphol ta actualmente retrasa of cancela," un mensahe cu tabata sali riba e 'signboards' di e aeropuerto

tabata bisa y tabata ser ripiti a traves di e speakernan. "Controla e website di bo aerolinea pa mas informacion."

Diabierna tabata inicio di zomer vakantie pa scol na e region noord di Hulanda, asina ta cu ya e tabata bay bira un dia hopi druk na e aeropuerto. Schiphol a bisa cu e distraccion tabatin un "gran impacto" riba e vuelonan.

KLM a pidi su pasaheronan pa no bay Schiphol si nan vuelo a ser cancela of retrasa seriamente. "Esaki ta nifica cu clientenan mester tene cuenta cu retraso y cancelacion," e aerolinea Hulandes a bisa den un declaracion. "Nos ta consciente cu esaki ta causa un gran inconveniente pa nos clientenan, sobretodo awor cu e zomer vakantie a caba cuminsa. KLM ta traha duro pa restaura e operacion. Nos ta conseha tur pasahero pa tene un wowo riba e website of app di KLM."

Diabierna tambe tabata hopi calor, sperando temperaturanan maximo di 30 grado na Hulanda. Bomberonan tabata reparti boternan di awa na e pasaheronan cu tabata warda na e aeropuerto.

E situacion tabata "caotico," un reportero di NOS a bisa for di e lugar. "Pero tabatin hopi hende trahando pa alcansa y tuma contacto cu e pasaheronan pa sigura nan cu tur cos ta bay bon."

Windows ta usa e software di ciber seguridad di Crowdstrike riba su computer- y servernan. Crowdstrike a confirma cu un 'bug' den su mas reciente actualisacion ta causa e "Pantaya Blou di Morto". Computernan Windows ta keda restart.

Mientras ta trata pa soluciona e problema, Crowdstrike a ofrece un solucion alternativo cual ta de-instala manualmente e ultimo actualisacion.

"E solucion alternativo ta hopi intensivo y mester ser realisa pa sistema," e Centro di Ciber Seguridad di Hulanda (NCSC) a bisa. Nan a haya confirmacion for di algun parti cu esaki ta traha.

E solucion mas facil ta pa no instala e actualisacion. Si esaki ya a sucede, NCSC a publica instruccionnan paso pa paso pa drecha e proceso.

E 'blackout' tambe a afecta varios hospital. Rond di merdia, e hospital Singeland na Doetinchem y e hospital Scheper na Emmen a reporta cu nan a implementa e solucion alternativo y nan a haya nan sistema back online.

Sicarionan a asesina dos studiante ora nan tabata sali for di scol na Ecuador

(Infobae) – Ora nan tabata sali for di scol, dos adolescente di 17 y 14 aña a ser intercepta pa sicarionan cu a tira y mata nan. Esun mayor entre nan a muri instantaneamente ora el a ricibi tironan na su cabes, mientras cu esun menor a muri mientras tabata ricibi atencion medico.

E hecho aki a sucede na Machala, na provincia di El Oro, un ciudad portuario ubica na sur di e costa Ecuatoriano.

E sicariato a sucede den oranan di merdia, 18 di juli ultimo, e ora ey studiantenan di Colegio El Oro tabata terminando nan actividadnan y tabata bayendo na nan cas back. E dos studiante a cana un par di cuadra for di porta di scol ora dos homber den un brommer a tira nan.

Segun Jacobo Pinchao, hefe di districto di Machala, "e dos hoben a ricibi menasanan pa asuntonan sentimental, aunke a detaya cu ta trata di un version preliminar," di acuerdo cu loke Ecuavisa a publica. Maske e hecho a causa conmocion den comunidad, scol no a ser suspendi.

Den un comunicado oficial, Ministerio di Educacion a duna condolencia na famianan di e hobennan asesina y a priminti di traha pa garantisa e seguridad di studiantenan: "Nos ta rechasa tur tipo di violencia cu ta afecta nos miembro di comunidad educativo y nos ta reitera nos compromiso pa mehora e condicionnan di seguridad den sector educativo."

Ademas a informa cu a cumpli cu tur protocol pa e tipo di caso aki debi cu rector di institucion a yama na ECU911 pa realisa e procedura y verificacion di e hechonan. Mientras cu director di districto di Machala y su ekipo tecnico a yega na e luga pa activa e protocolnan necesario. Entidad a indica cu Departamento di Conseheria Studiante ta brinda ayudo emocional y ta acompaña e famianan.

Den ultimo cinco aña, homicidio intencional contra hobennan entre 15 y 19 aña a aumenta cu 500 porciento y ta evidencia un tendencia preocupante. Violencia criminal na Ecuador no ta stop y ta demostra e avance di e gruponan criminal cu ta opera na e pais. Di acuerdo cu e boletin semestral di homicidio na e grupo aki cu a yega na 41 den prome semester di 2019 y den mesun periodo na 2023 a alcansa e cifra di 246.

Pa observatorio, e aumento di e crimen aki tin relacion cu reclutamento di muchanan menor di edad di parti di gruponan criminal. Na 2023, homicidio di e grupo aki a subi den un 79.56 porciento compara cu e prome semester di 2022.

Segun cifranan oficial, for di 1 di maart te 19 di juni, na El Oro a registra 4 homicidio contra muchanan menor di edad. Representando 3 porciento na scala nacional. E mayor parti di violencia dirigi na muchanan y hoben ta concentra na Guayas cu 44%. Den periodo ey a registra 115 victima na tur e pais.

Dengue ta laga mas di 100 morto na Centro America y Caribe

(EFE) – Mas di un centenar di persona a muri pa via di dengue na Centro America y Caribe den aña aki, na unda a produci por lo menos 200,000 caso, cu Guatemala como e pais cu mas morto (50) sigui pa Honduras (26), na unda ta studiando e fayecimento di otro 64 persona cu tabata presenta sintomanan di otro malesa transmiti pa picadura di sangura.

Organisacion Panamericano di Salud (OPS) ta situa den number 121 e mortonan pa dengue den aña aki entre e paisnan di Centro America y Caribe den cual ta dispone di datonan, cu ademas 247,000 caso, 277 fayecido y mas di 444,000 infeccion den aña 2023. Guatemala tambe ta e pais cu mas morto aña pasa (119) sigui pa Republica Dominicana (62) y Honduras (49).

Na Guatemala, e pais mas afecta den region pa dengue, a produci mas di 43.000 infeccion den aña aki, a fumiga mas di 500,000 hogar pa combati e sangura cu ta provoca e malesa, segun Ministerio di Salud di Guatemala a informa.

Sinembargo, den ultimo simannan e situacion a mehora.

"Den ultimo tres siman danki na e clima y na e trabou di personal medico nos tin un bahada di casonan," doctor Edgar Santos, hefe di Epidemiologia y situacionnan di riesgo di Ministerio di Salud a sigura.

Na Honduras ta acumula 58,000 caso, y 26 morto confirma, e mayoria di nan mucha y hobennan, segun datonan di Secretaria di Salud Hondureño.

Pero e number di fayecido lo por aumenta drasticamente, debi cu autoridadnan ta analisa e causanan di e morto di otro 64 persona cu tabata presenta e mesun sintomanan di dengue, segun Amy Tovar, hefe di Programa di Atencion na Malesanan Transmiti pa Vector di Secretaria di Salud a bisa.

Tovar ta confia cu "pronto" e pais centro Americano lo por "stop e aumento di casonan" di dengue y a lamenta cu e poblacion no ta cumpliendo cu medidanan pa evita e reproduccion di e sangura Aedes aegypti, transmisor di dengue.

Tambe na Panama, na unda tin 15 morto y casi 9,000 infeccion den aña aki, compara cu 18 morto y 20,900 casi na 2023, ta lamenta e falta di apoyo di e poblacion na e ora di evita e reproduccion di e sangura, specialmente den awanan cu ta keda den bakinan of otro recipiente.

"No ta sirbi di nada cu nos ta fumiga, nos ta haci investigacion di campo, capacita personal si e poblacion no ta tuma e medidanan general di prevencion, asina nos no ta bay stop e aumento di casonan," Medico epidemiologo Guillermo Alain a bisa.

Republica Dominicana: Programa "El Informe" ta revela uso iregular di fondonan asigna na e Senado

(DiarioLibre) - E fondo di compensacion social di e Senado of "barrilito" a costa e saco di e Dominicanonan durante 2023 alrededor di 368.8 miyon di pesos, den gastonan cu ta bay for di ayudanan fiho y ocasional, concursonan di beyesa, articulonan cu e cara di e congresistanan, te na bebidanan alcoholico y bishita na veterinario.

E programa *El Informe* cu Alicia Ortega a revela cu solamente aña pasa e Camara Alta a distribui di manera regular 252,852,000 miyon, cu asignacionnan cu ta bay for di 619,000 te na 1,059,000 mensual dependiendo di e poblacion di e provincia.

Ortega a presenta un sero di cifra cu a bolbe pone bao cuestionamento e uso cu ta duna na e fondonan, y pakico organisacionnan manera Participacion Ciudadana, y incluso senadornan cu a rechasa ricibi nan, ta considera cu e mester ser elimina.

El a destaca cu, durante e periodo, ademas di e asignacion regular, nan a ricibi partinan extraordinario pa concepto di Dia di Mama (650 mil) y Dia di Tata (250 mil), utilnan escolar (300 mil), e tormenta Franklin (300 mil) y Pasco (2.5 mil miyon), pa otronan 116 miyon di pesos.

El a señala cu, di casi 350 informe di 29 provincia, solamente e senadornan di tres teritorio Santiago, Districto y Santo Domingo a rechasa ricibi e fondonan.

E programa a pone den evidencia, cu imagennan di factura y e registro di beneficiarionan, verificacion di comprobantenan y apoyo di pago, e uso iregular di e fondonan.

El Informe a explora den e lama di facturanan di e senador di Monte Plata y entre su descubrimentonan tin, segun nan a indica, e emision di checknan directo na personanan, aunke supuestamente e recursonan ta coresponde na empresanan.

E programa ta comparti tambe e caso di Francisco Alberto Alcantara, cu checknan emiti na diferente ocasion, cu conceptonan manera "pago na factura di materialnan di colaboracion agricola di e sector Boya", pa cual nan ta subraya no tin "ningun factura di apoyo."

E rapportnan financiero mensual ta registra un serie di check na nomber di e Grupo Ama, pa mas di RD$1 miyon, di cual Yeb ta aparece como titular.

"No, e titular di esey yama Edgar Victoria Yeb, pasobra ami no tin nada di haber cu esey. E ta un botica. Ami a haci'e. Esey te. Por ta mi a registr'e, pero esey a pasa dies, 12 aña atras, na nomber di mi ruman homber," Yeb a responde na *El Informe*.

Den *El Informe* tambe a presenta e caso di Senador Ramon Rogelio Genao di La Vega, cu a reporta gastonan di transport di 100 biña JP., 300 boter di Chivas, 17 boter di champaña y 46 basket.

Loke tambe a hala atencion di e investogadornan di *El Informe* ta e gasto den gasolin cu ta sali di e fondo asigna na e Senador pa San Juan de la Maguana, Felix Bautista: 100 miyon, of hasta mas, mensualmente.

Jamaica: Mama cu a laga su yiu menor di edad pasa tempo cu un homber na otro municipio declara no culpable

(JamaicaObserver) - Un muhe cu su yiu di 13 aña a pasa tempo cu un homber na otro municipio prome cu polis a interveni durante un control di trafico, a ser declara no culpabel di crueldad contra un mucha.

Hues Natiesha Fairclough-Hylton a duna e veredicto dialuna despues di un caso di dos testigo cu a cuminsa dia 20 di mei. E mucha y e oficial di investigacion a duna nan testimonio.

E muhe, di cual su nomber no a ser revela pa proteha e identidad di su yiu, a ser acusa di expone su yiu di un manera cu por a causa sufrimento no necesario, contrario na Seccion 9 (1) di e Ley di Cuido y Proteccion di Mucha.

E parti acusador tabata argumenta cu e muhe intencionalmente a desatende y bandona su yiu menor di edad, lagando e bay cu un homber cu no tabatin ningun laso familiar of social cu nan.

Sinembargo, Fairclough-Hylton a enfatisa cu mientras un mama responsable nunca lo actua di e manera ey, desatende su propio yiu no ta constitui un delito criminal.

Despues cu e parti acusador a presenta nan argumento, abogado di defensa Jermaine Campbell a haci un submision di no-caso, afirmando cu e Corona no a demostra negligencia intencional.

Fairclough-Hylton a mira merito den e argumento di defensa. Den su veredicto dialuna, aparentemente el a sugeri cu e manera di criansa di e muhe a laga hopi di desea, pero el a declara cu simplemente descuido no ta constitui desatendencia intencional.

"E parti acusador no a satisface e aspecto ey di demostra cu bo intencionalmente a desatende bo yiu. Hopi mas lo tabata deseable den termino di bon criansa, pero mi ta obliga di sigui e ley, y e ley ta exigi pa e parti acusador demostra esey. E acusacion no a demostra esey y e veredicto di corte pa crueldad na un mucha ta no culpable," e hues a informa e sospechoso prome cu lag'e den libertad.

Segun testimonio den corte, e muhe a dun'e placa pa gasta y a permiti su yiu bay for di St. James pa asisti Grand Market, un evento den Savanna-la-Mar, Westmoreland, cu un amigo homber di 19 aña riba 23 di december 2023. E tabata spera pa bolbe cas riba 25 di december.

Durante su testimonio, e mucha a bisa cu el a topa e homber di 19 aña a traves di su ex pareha riba rednan social y nan a tene nan prome encuentro personal den april. Su mama tambe a topa cu e homber e momento ey, el a bisa.

E mucha a keda na e cas di e homber di 19 aña te cu 25 di december. E corte a ser informa cu riba e dia ey, e tabata den contacto cu otro homber, cu a hibele na su cas y tene relacion sexual cune. Relacion sexual cu un menor ta ilegal. E siguiente dia e homber a duna e menor un "morning after pill", un anticonceptivo.

Riba 26 di december e mucha tabata regresando pa Montego Bay cu e homber y un di su amigonan ora cu polis a stop nan y a hiba nan na e Warda di Polis di Savanna-la-Mar, caminda nan tur a ser cuestiona.

Huicio nobo di Harvey Weinstein programa tentativamente pa november

(AP) — Un hues ayera tentativamente a programa e huicio nobo plania pa Harvey Weinstein pa violacion y abuso sexual pa cuminsa dia 12 di november.

Weinstein a bisti un pin di bandera Mericano riba su jacket durante un presentacion breve den corte na Manhattan cu a keda retrasa cu mas di 90 minuut pa motibo di un interupcion cu a afecta computer rond mundo, segun hues Curtis Farber.

Ademas di pone fecha pa e huicio, e audiencia a atende asuntonan relaciona cu evidencia den e caso contra e ex-magnate di pelicula di Hollywood, particularmente informacion di telefonnan cu ta bay keda revisa pa un ex-hues pa determina si e materialnan tabata relevante na e caso y mester entrega nan na abogadonan di defensa.

Na un audiencia siman pasa, fiscalnan a bisa cu nan a anticipa un huicio pa november. Nan a bisa Farber cu ainda nan tabata buscando acusacionnan nobo contra Weinstein, maske nan a concede cu nan no a trece ningun hallazgo ainda na un gran hurado.
Weinstein ta rechasa cu el a abusa sexualmente di ningun persona. Su abogadonan a bisa Farber cu nan lo preferi un fecha mas trempan pa e huicio.
"E ta ansioso pa bay huicio y proba su inocencia," un abogado di Weinstein, Diana Fabi Samson, a bisa pafo di corte.

Weinstein, 72, ta cera na Rikers Island. Un di su abogadonan, Arthur Aidala a keha cu Weinstein no ta ricibiendo cuido adecua den prison pa diabetes, degeneracion macular y likido den su pulmon y curason.
Aidala no tabata den corte diabierna, pero otro abogado di Weinstein, John Esposito, a bisa reporteronan cu durante un combersacion na banda cu e hues, defensa a bolbe trece dilanti e problemanan medico di Weinstein. Farber a bisa cu e lo duna asistencia na e grado cu e por pa sigura cu Weinstein ta ricibi e cuido adecuado, Esposito a bisa.

Esposito a bisa cu e preferencia lo ta pa move Weinstein back na Bellevue Hospital na Manhattan, unda e lo por ricibi atencion medico adecua pa e ta den bon estado fisico y mental pa e huicio.

El a ricibi tratamento na Bellevue pa varios dia despues cu a trec'e New York City oranan despues cu e corte supremo di e estado a rechasa su condena di 2020 anteriormente e aña aki. E corte di apelacion a skirbi cu e hues original di e huicio inhustamente a permiti testimonio conta dje basa riba acusacionnan cu no tabata parti di e caso.

E ta keda cera en parti pasobra el a ricibi sentencia di 16 aña di prison na California despues cu el a keda condena den un caso di violacion na Los Angeles na 2022. Den un apelacion entrega eynan luna pasa, su abogadonan a argumenta cu e no a ricibi un huicio husto. Esposito a bisa diabierna cu e no ta spera cu e apelacion den e caso na California lo ricibi un decision pa al menos un aña mas.

15 luna despues di su retiro,

Tucker Carlson ta bolbe Fox News cu discurso den convencion Republicano

(AP) — Tucker Carlson a bolbe transmision di Fox News despues di su retiro, mira diahuebs den e cobertura di un discurso den Convencion Nacional Republicano cu a resalta su influencia cresciente den mundo di Donald Trump.

Carlson a yama e nominado Republicano pa bolbe como presidente un homber cambia, kende efectivamente a "bira e lider di e nacion aki" despues di e intento di asesinato diasabra di siman pasa.

Su discurso di 11 minuut na Milwaukee tambe a resalta cambio den e personalidad mediatico, kende a bisa den priva despues di eleccion 2020 cu "realmente e no por warda" pa ignora Trump. Prome cu ricibi e rol part-time den e anochi climatico di e convencion, el a ser mira durante e convencion y segun reporteronan a lobby Trump pa selecta senador di Ohio, JD Vance como su compañero di campaña.

Fox a transmiti e discurso di Carlson den prime time, durante e mesun ora unda antes e tabata goberna como e personalidad mas popular di noticia riba television. CNN y MSNBC no a transmiti e discurso.

"Esey tabata Tucker Carlson," su reemplaso na Fox, Jesse Watters a bisa. "Bo por record'e for di e seccion di 8or akinan."

Con a bay cu Carlson den lunanan recien
Carlson a haya retiro un siman despues cu Fox a bay di acuerdo pa paga mas cu $787 miyon pa resolve un demanda cu Dominion Voting Systems tocante declaracionnan falso cu e canal a haci tocante e compania despues di eleccion na 2020. E canal nunca a splica pakico a retira Carlson, dunando impulso na un cantidad di teoria pakico e canal funda pa Rupert Murdoch a hacie.

Desde e tempo ey, Carlson a cuminsa su propio canal online pero no a alcansa e influencia cu cinco anochi pa siman riba un di e canalnan mas popular riba cable a dun'e. El a lansa un serie di entrevista online cu figuranan popular den movemento conservador, incluyendo un cu Trump cu a post pa contra-programa un debate entre su oponentenan pa nominacion Republicanonan. Su propuesta mas notorio tabata un entrevista na februari cu presidente Ruso, Vladimir Putin kende a bisa despues cu el a kere cu Carlson "lo a comporta mas agresivamente y haci e preguntanan asina-yama skerpi."

Carlson tambe a gana placa door di un serie di discurso, y recientemente a completa un tour como orador na Australia. E tin programa un tour di arena na Merca, cada nochi cu participacion di un invitado special cu ta bay inclui Donald Trump Jr., Roseanne Barr, Marjorie Taylor Greene, Russell Brand, Kid Rock, Vivek Ramaswamy y un trio di personalidad cu tambe a bandona Fox den circunstancianan fastioso – Megyn Kelly, Glenn Beck y Dan Bongino.

Ensayo? No riba e anochi aki
Su discurso den convencion diahuebs tabata improvisa, segun Justin Wells, un consehero di Carlson kende a papia cune tiki prome cu Carlson a subi escenario.

Carlson a elogia Trump como un lider kende su curashi a inspira hende – particularmente den e dianan despues di e intento di asesinato cu e ex-presidente a sobrevivi na Pennsylvania ultimo weekend. E tambe a duna credito na Trump pa trece union na un momento unda lo tabata facil pa haci lo contrario.
"El a rechasa e oportunidad mas obvio den politica pa inflama e nacion despues di a ser tira," Carlson a bisa. "Den e momento, el a haci su best pa trece e pais hunto."

El a bisa cu "hende cu no ta kere den Dios a cuminsa puntra nan mes – talbes tin algo den esaki."
Carlson a mantene e palabranan politico divisivo na un minimo, maske el a referi na e cantidad di placa cu Merca a gasta pa yuda defende Ucrania "un dede memey den cara di tur Mericano."

11 trahado social profesional mas pa Aruba y comunidad global

Diesun studiante di e estudio Trabou Social y Desaroyo na Facultad di Arte y Sciencia (FAS) na Universidad di Aruba a gradua cu un Bachelor of Arts riba 12 di juli 2024. E impresionante ceremonia di graduacion a tuma luga den auditorio di EPI. Esaki tabata pa motibo di trabou di renobacion na Universidad di Aruba.

Presente na e ceremonia tabata mas tanto famia-, amigo- y sernan keri di e graduadonan. Dr. Mieke Droog, Rector Suplente y Decano di FAS; Dr. Salys Sultan, Decano Suplente di FAS; Dr. Marlous Tiekstra, Director di e programa SW&D; Coachnan di Investigacion; instructornan di pasantia y profesornan tambe tabata presente. E graduacion tabata un ceremonia di gradicimento na momento cu cada un di e diesun graduadonan a subi stage pa personalmente gradici tur esnan cu a tabata e biento bou'i nan hala cu a pusha nan durante nan biahe.

Kimberly Wever, MSc, Consehero Academico di e klas di graduado, a dirigi palabra na e graduadonan, percurando pa duna algun conseho final personal na cada un di nan. Dr. Mieke Droog tambe a dirigi palabra na e graduadonan, compartiendo su biahe personal cu nan cuminsando cu un Bachelor den Trabou Social pa Rector Suplente di Universidad di Aruba. Esaki a sirbi como testimonio y estimulo pa e studiantenan cu un Bachelor den Trabou Social, no tin limite pa loke nan kier logra den bida.

E ceremonia a culmina cu un cena exkisito. Tabata un goso pa mira cada graduado sinta na mesa, gosando y celebrando di nan logronan academico cu nan sernan keri.

Nos ta desea cada un di e diesun Trahadonan Social profesional nobo aki hopi exito durante nan siguiente biahe na Aruba y den e mundo cu ta wardando pa haci uso di nan potencialnan profesional.

21 cursista a ricibi nan certificado pa e di shete curso di Declarant di Aduana

Diasabra 6 di juli 2024 a tuma luga un ceremonia y entrega di certificado na un grupo di persona cu exitosamente a finalisa e curso di Declarant di Aduana. Esaki tabata e di shete curso cu Aduana y ATIA a organisa pa brokers y importadornan.

Den presencia di director di Departamento di Aduana, Sr. Roderick Croes, director di ATIA, Sr. Herrick Henriquez, hoofd di e curso, Sr. Marcelito Pablo, secretaria di e curso, Sra. Kathleen Faro, y docentenan, a haci entrega di certificado na 21 persona cu a cuminsa e curso na luna di februari. Di e grupo aki, Sr. Henry Cen di e compania Far East Logistics & Transport tabata e mihor graduado. Na segundo lugar tabata Sra. Jean-Marie Vos di Ashley Broker y na tercer luga tabata Sr. Bryan Werleman di Setar N.V.

Departamento di Aduana y ATIA ta felicita cada un di e cursistanan aki y ta desea nan exito den nan carera.

Atletanan Rebecca y Christiaan Jansen ta organisa un Mega Rifa pa yuda cubri nan gastonan di competencia nan den exterior

E atletanan di Triathlon Rebecca y Christiaan Jansen cu ya a gana den diferente evento internacional; na april nan a gana oro na Puerto Rico y siman pasa na Barbados e rumannan Jansen ta bolbe gana medaya e biaha aki oro pa Rebecca y plata pa Christiaan.

Pa yuda cubri gastonan di biahe, transporte di bais y estadia pa e siguiente competencianan entre otro CARIFTA Triathlon & Aquathlon Championship na Barbados nan ta organisa un Mega Rifa cu total di 26 premio entre nan Two Night Stay, Dinners for Two y mucho mas. Un ticket ta 10 awg y un buki ta 150 awg. Rifa lo hunga dia 23 di augustus 2024 via tombola live ariba nan Facebook.

Si bo persona of compania kier yuda sponsor e atletanan aki por contact Rebecca na 562-3712 of e-mail trikidsaruba@gmail.com. Tur ayudo ta wordo aprecia.

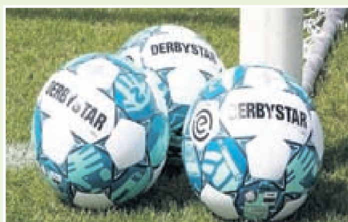

Equiponan di Eredivisie ta trahando den e bentana di transferencia pa e temporada nobo

(NLTimes)—E bentana di transferencia ta habri, y cu e Campeonatonan Europeo tras di lomba, equiponan lo ta buscando pa haci movidanan pa mehora nan chens den e temporada di Eredivisie, cual ta cuminsa dia 9 di augustus.

Tambe lo tin hopi cambio den e tres clubnan mas grandi di e pais. Ajax y Feyenoord ambos lo drenta e temporada cu gerentenan nobo. Gerente Danes Brian Priske lo ta encarga di Feyenoord despues di nan ex-gerente, Arne Slot, a sali for di e club pa Liverpool den e English Premier League. E lo mester sigui dilanti sin mediocampista Mats Wieffer, ken a uni cu Brighton pa 30 miyon euro aña pasa.

Ajax tambe ta bao gerente nobo despues di un temporada destrasoso aña pasa, durante cual nan a caba na di cinco luga. Gerente Italiano Francesco Farioli a drenta e club for di OGC Nice na

Francia. E Amsterdammers a cuminsa nan temporada dia 25 di juli ora nan a enfrenta Vojvodina den e segunda ronda di cualificacion di e UEFA Europa League.

PSV ainda lo ser considera como e equipo pa derota. E equipo di Peter Bosz a perde solamente un wega den e ultimo temporada di Eredivisie. Nan a bende Andre Ramalho y Hirving Lozano mientras nan a contrata Ryan Flamingo y Couhaib Driouech for di Utrecht y Excelsior, respectivamente.

FC Twente lo ta sperando pa cualifica pa e ronda di cualificacion di UEFA Champions League. E banda di Enschede tabatin un prome temporada hopi exitoso bao gerente Joseph Oosting ultimo temporada, cabando na di cuatro luga.

Tin un verano di cambio den Alkmaar como cu AZ a bende e top golista di Eredivisie, Vangelis Pavlidis, pa Benfica. Ademas, Yukinari Sugawara a sali for di e club pa club Ingles Southhampton, y keeper Maty Ryan a bay pa AS Roma. E Alkmaarders a bira mas fuerte cu delantero Irlandes Troy Parrot, ken a sobresali pa Excelsior e ultimo temporada.

E tabata un verano menos beneficioso pa Go Ahead Eagles tambe. Despues di un temporada historico den cual e club a logra yega futbol Europeo por medio di posicion deportivo pa prome biaha den historia, nan a ser enfrenta tambe cu un golpi ora nan gerente Rene Hake a retira pa bira e assistent di Erik ten Hag na Manchester United. E club di Deventer lo hunga nan prome wega Europeo contra SK Brann otro siman.

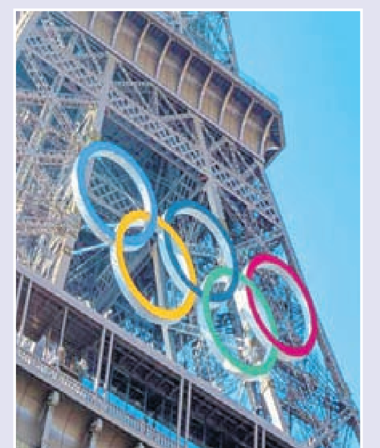
Un record di 276 atleta Hulandes lo participa den Weganan Olimpico na Paris

(NLTimes)—Hulanda ta mandando 276 atleta, excluyendo reserva, na e Weganan Olimpico na Paris otro siman. Esey ta un record nobo, segun e organisacion di deporte NOC*NSF a conta NU.nl.

E record prome ta data for di 2021, ora Oranje a participa den e Weganan Olimpico na Tokio cu 275 atleta, excluyendo e reservanan. E equipo Hulandes pa Paris ta consisti di 162 hende muhe y 114 hende homber. E equipo pa atletiek ta conta cu mas Olimpiado Hulandes, esta 47, cual tambe ta un record. E remeronan y hungadonan di hockey ta sigui, cu 33 participante cada un.

Breakdancer India Sardjoe ta e Olimpiada mas jong, cu 18 aña di edad. E participante mas bieu ta jinete di doma Hans Peter Minderhous, ken tin 50 aña di edad.

E Weganan Olimpico na Paris ta cuminsa diabierna otro siman y ta caba dia 11 di augustus.

Clark y Reese den mesun team pa WNBA All-Star Weekend

Y den encuentro contra team Olimpico

(AP) — Caitlin Clark y Angel Reese un biaha mas ta bay ta den spotlight durante e All-Star Weekend cu nan encuentro contra e team Olimpico Mericano.

Nan ta bay ta den mesun team pa prome biaha den WNBA All-Star despues di ta rivalnan den universidad. Team LSU di Reese a derota e team Iowa di Clark pa e campeonato nacional na 2023. E Hawkeyes a derota e Tigers aña pasa den e Elite Eight.

Mientras cu tabatin asina hopi ‘hype’ riba e par drentando WNBA, e duo a mustra cu nan por competi cu e miho hungadornan den e liga. Esey a yuda mustra cu esaki no ta djis un momento pa WNBA, pero un movemento largo pa e sport.

Clark rapidamente a desvia cu e movemento ta mas pa tur deporte femenino y no djis basketball.
“Definitivamente mi ta kere cu ta hopi mas cu basketball femenino. Mi ta kere cu bo ta mira en general na tur deporte di hende muhe, y hende ta realmente dedica na dje y ta show up p’e,” el a bisa. “Obviamente, basketball femenino tabata manera den frente di tur esaki. Y pa bon motibo, manera mester ta pa tur, sea ta basketball universitario femenino of WNBA. E nivel di talento ta hopi bon.”

Mientras ambos Clark y Reese a keda reta door di hugada fisico riba e cancha y hopi zonido pafo di e cancha den nan temporada como rookie, nan a florece.

“Mi a bisa Angel na e draft cu mi no ta purbando di pone nada pisa riba dje, pero e liga aki ta depende riba abo hungando, bo sa, bon. Y el a comprонde, e ta comprонde cu cosnan no lo ser duna na dje,” presidente di sindicato WNBA, Nneka Ogwumike a bisa. “Mi ta kere ta p’esey e ta bayendo bon. Mi ta kere cu tabatin hopi hende negativo y mi ta kere tabatin hopi bayendo den direccion di Caitlin y nan a maneha esaki bon.”

E par a yuda e liga registra indicenan record y asistencia durante e prome parti di e temporada, construyendo riba loke ambos a logra den universidad. Clark a keda como e lider historico di NCAA Division I, y Reese a gana un campeonato NCAA na LSU.

Exito di e par te awo den nan temporada rookie den WNBA potencialmente a yuda aumenta e balor di WNBA pa su acuerdo nobo di derechonan di media, cual ta na balor reporta di $2.2 biyon durante 11 aña.
Reese actualmente ta liderando e liga den rebounding, y Clark ta den top di asistencia. El a kibra e record di asistencia den un solo wega den e liga cu 19 contra Dallas den e ultimo wega di Indiana prome cu e break Olimpico. Reese a kibra e record di WNBA pa double-double consecutivo den un temporada caba.

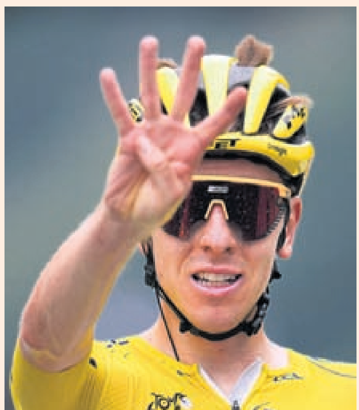
“Mi nunca lo a soña cu mi lo tabata hungando den e Wega All-Star como rookie,” Reese a bisa.
E rookie strea di Star a dal e tiro halfcourt na fin di practica.

Brittney Griner tabata parti di e ultimo grupo di hungadornan universitario cu tabatin hype mayor rond di nan na 2013 cu Elena Delle Donne y Skylar Diggins-Smith. E trio tin careranan estelar den WNBA, pero no a move e hangua di mesun manera cu Clark, Reese y resto di e clase di rookie aki a haci te awo.

“Nos a mira loke nan por haci y pakico esaki no lo traduci?” Griner a bisa. “Nan a pone e trabao duro y nan ta haci tur cos. Nan no ta djis core riba media, en berdad nan ta hunga duro tambe. Mi ta djis contento cu tin validacion pa tur e hendenan cu tabatin duda.”

Pogacar cerca di su di tres titulo di Tour de France despues di victoria dominante den Alpes

(AP) – Mientras e final a yega cerca, Tadej Pogacar a mira riba su schouder y a wak un caminda bashi. Momentonan despues, e tabata un stap gigante mas cerca di logra un di tres titulo di Tour de France door di gana otro etapa dificil di montaña diabierna.

Pogacar a separa di Jonas Vingegaard pa ta 5 minuut, 3 seconde dilanti di su rival principal cu dos dia faltando.

E Slovenio ta mustra casi sigur di reclama e corona di Tour for di Vingegaard, e dobel campeon defensor di Dinamarca, y haciendo esaki, sigura e dobel Giro d’Italia y Tour de France.

Tras di Vingegaard tin debutante den Tour, Remco Evenepoel di Belgica, kende ta 7:01 atras na di tres lugar.
Pogacar a ataca cu como nuebe kilometer faltando den e ascenso final di 16km pa e resort di ski Isola 2000. Vingegaard no por a sigui mientras Pogacar a persigui tras di e compañero di Jumbo Visma di e Danes, Matteo Jorgenson. E ciclista Mericano tabata su so dilanti cu Richard Carapaz y Simon Yates net su tras.

Pogacar a alcansa Carapaz y Yates, lagando solamente Jorgenson dilanti. El a ser surpasa cu dos kilometer faltando mientras e lider di Team Emirates UAE a bula na su di cuatro victoria di etapa e luna aki – elevando cuatro dede pa e fanticonan – y e di 15 victoria den etapa di Tour den su carera.
Despues di cuatro ora riba e bicicleta, Pogacar a hisa ambos man na l’aira mientras el a crusa e linea. Jorgensen tabata 21 seconde su tras y Yates 40 seconde na di tres lugar. Carapaz tabata 1:11 na di cuatro lugar.

Evenepoel a keda na di cinco lugar tras di un Vingegaard desconsola, cu ambos ciclista 1:42 tras di Pogacar.

E di 20 y penultimo etapa awe diasabra ta keda den sur di Alpes y ta conta cu tres ascenso dificil categoria 1, e ultimo hibando e ciclistanan riba Col de la Couillole.

E tour ta caba diadomingo riba e Riviera Frances cu un time trial for di Monaco na Nice, y no na Paris manera ta haci usualmente pa motibo di e Olimpiada.

Ser humano a causa cambio di clima; den medio di e sufrimento nan mester resolve

Parti 1

(AP) - Pa decadanan caba, cientificonan a adverti cu e kimamento continuo di gas, azeta y carbon lo tin impacto debastador riba e clima. E impactonan aki por ser sinti den henter mundo.

Di tur banda, e ultimo añanan ta brutal pa e clima y pa ser humano ademas di otro ser bibiente cu ta biba den dje. Rond di mundo, recordnan di calor a ser completamente kibra. Inundacionnan a golpia Pakistan, Libya y varios otro pais, destruyendo bida y tumando bida. Horcannan poderoso a golpia costa di India y Merca. Tambe tin eventonan poco comun y straño cu a golpia California.

E ciencia di kico ta pasando ta hopi cla. Pa mas di 100 aña, cientificonan sa cu e cantidadnan rgandi di gasnan, emiti for di e kimamento di fossiel, ta drenta atmosfera y ta keinta e planeta. E calor aki ta causa cambionan frecuente y mas extremo den e tempo. Den e sentido aki, cambio di clima por ser mira como 'The Great Accelerator.'

E ola di calor cu semper tabata bay empeora e calor, awo ta mas caluroso ainda y ta keda pa hopi mas tempo, formando un ambiente di calor sofocante riba partinan di tera. E secura periodico cu ya caba a anticipa cu lo pasa, ta termina siendo pio ainda y ta laga atras crack den e tera. E tormenta tropical cu semper tabata forma den lama pero antes tabata calma, ta converti den un horcan poderoso cu ta destrui tur cos den su caminda y ta laga inundacion pisa cu mas frecuencia.

E velocidad di eventonan di tempo extremo ta aumentando asina hopi cu gobiernonan, cientificonan y gruponan humanitario ta haya nan mes ta responde na varios crisis na mesun momento.

E situacionnan extremo aki a aumenta e conscientisacion dicambio di clima, te hasta entre personanan cu antes tabata nenga esaki of tabatin e manera di proteha nan mes. Y e impacto ta birando un punto di enfoke fuerte.

Un actualisacion di software a causa caos mundialmente pa aerolineanan, hospitalnan y gobiernonan

(AP) - Un actualisacion di software cu fayo a causa caos tecnologico mundialmente riba diabierna, causando cu vuelonan mester a baha, algun compania financiero a keda offline y strobando hospitalnan, negoshinan chikito y oficinanan gubernamental.

E magnitud di e blackout a enfatisa con fragil e mundo digitalisa ta y con dependiente e ta riba algun proveedor pa servicionan clave cu computer.

E problema a ser causa pa un actualisacion di agencia di seguridad cibernetico CrowdStrike y a afecta solamente solamente su clientenan di Microsoft Windows, e sistema di operacion mas popular na mundo pa computernan personal. Esaki no tabata e resultado di hacking of atake cibernetico, segun CrowdStrike, cual a pidi despensa y a informa cu un areglo ta na caminda.

Negoshinan y gobiernonan mundialmente a experiencia strobamento cu a dura oranan largo, cu nan monitor di computer mustrando un pantaya blauw cu mensahenan di eror y nan a core busca manera pa lidia cu esaki. CrowdStrike su CEO a bisa cu algun di nan sistema lo rekeri areglo manual cu ta tuma tempo pa completa.

Miles di vuelo a ser cancela y miles a keda atrasa, causando cu tabatin rijnan largo na Merca, Europa, Asia y Latino America. Aerolineanan tambe a perde acceso pa servicionan di check-in of di revesa vuelo den punto mas halto di temporada di biahe. Pa atardi laat, aparentemente e parti pio di e situacion a pasa, aunke tabatin cancelacionnan y atrasonan a causa di e efecto di e strobamento.

Varios stacion di television na Merca no por a televisa nan noticia diabierna mainta y algun gobierno di estado a reporta problema na cortenan, departamentonan di vehiculonan di motor, agencianan pa falta di empleo, centro di yamada di emergencia y otro oficinanan, sinembargo mientras e dia a progresa tur cos a bolbe normalidad.

E hospitalnan afecta tabatin problema cu sistema pa traha afspraak, cual a obliga nan suspende bishita di pashent y algun operacion.

Experto cibernetico James Bore a bisa cu lo causa daño real. "Tur e sistemanan aki ta opera riba e mesun programacion," Bore a bisa. "Nos a haci tur e hermentnan aki asina amplio cu ora cos inevitablemente bay malo, y el a bay malo manera nos por mira, nan ta bay malo na un escala grandi."

E hefe di Alemania su agencia di seguridad IT, Claudia Plattner a bisa cu "nos no por anticipa un solucion hopi lihe." Un pronostico pa ora cu exactamente tur sistema cuminsa funciona ta dificil, pero "e no lo dura djis algun ora," el a agrega.

CrowdStrike a bisa den un grabacion riba su linea di servicio pa cliente cu e problema ta relaciona cu "Falcon Sensor," un di su productonan usa pa blokia atakenan online. E compania ta bisa cu e tin 29,000 cliente.

Den un entrevista cu NBC, CrowdStrike su CEO George Kurtz a pidi despensa, bisando cu e compania ta "pidi disculpa pa e impacto cu nos a causa na clientenan, na pasaheronan, na cualkier persona afecta pa esaki, incluyendo nos companianan."

Chauffeur a bay banda robes di caminda bay dal riba palo di lus y baki sushi na Jaburibari

Diahuebs merdia a drenta informe di un accidente cu hende herida na Jaburibari, mesora a dirigi tanto polis como ambulans na e sitio.

Na yegada di e ambulans nan a atende e chauffeur di e s.u.v. Changang cu a haya sla na su cabes y cara, hendenan den cercania a brinda e chauffeur cu su mes a sali bay den sombra pa haya atencion di prome auxilio.

Ambulans a tuma over y a atende e victima y a transporte pa hospital. Polis di trafico no por a haya informacion for di e victima y a opta pa bay mira e video di e camaranan di seguridad di e supermercado y a bin descubri cu sin motibo alguno e chauffeur a bay na banda robes bay dal e palo di lus e baki di sushi.

Ambulans a transporta e victima pa hospital.

Polis a atende cu adicto ambulante sunu den area turistico

Diahuebs atardi a drenta informe di cu tin un adicto ambulante sunu den area turistico den Havenstraat, mesora a dirigi un patruya na e sitio.

Na yegada di e patruya nan a bin topa cube conosido adicto ambulante Lloyd y a orden'e pa e bisti su paña y bandona e sitio pasobra e tabata un mahos bista den e area turistico.

Polis di bario di Oranjestad a logra captura ladron cu a caba di drenta horta den un pacus

Diaranson mainta ora cu polis di bario pasando den Oranjestad ta nota un adicto ambulante ta sali na careda cu un tas di mercancia y un empleado su tras.

Polis mesora a reconoce e adicto ambulante aki y a logra par'e den Visstraat y a detene pa ladronicia.

A pidi pa e vehiculo di transporte di detenido pa asina por hibe warda si polis.

Candidato pa presidencia na Tunisia Lofti Mraihi prohibi di participa den eleccion pa resto di su bida

(AP) - Corte na Tunisia riba diabierna a condena un candidato presidencial na 8 luna den prizon y a prohibi su persona di ta candidato pa presidencia pa resto di su bida, parti di e movida mas recien di stroba oposicion di e presidente Kais Saied den e eleccion di october binidero, cual criticonan ta bisa ta un estafa.

Corte a declara Mraihi culpabel di cumpra voto durante e eleccion di aña 2019, agregando su eprsona na e lista di criticonan di gobierno cu a ser acusa di supuesto crimen den e careda ey.

E acusacion ta e mas recien cu Mraihi, e President di Republican People's Union di 65 aña ta enfrenta. Tambe e ta enfrentando acusacionnan di labamento di placa, cual e ta nenga rotundamente. Den januari, el a ser acusa bao un statuut contra noticia falso cu autoridadnan a usa pa tuma accion contra e personanan critico di Saied.

Mraihi su abogado Omar Ben Ismael a conta The Associated Press cu el a plania pa apela diabierna su veredicto, cual lo duna Mraihi un oportunidad pa por permanece un candidato presidencial y desafia Saied.

Tunisia su autoridad di eleccion a confirma diabierna cu un representante di Mraihi a deshaci di e documentonan cu reunion di firma cu un candidato presidencial tin mester pa por sali den e lista.

Mraihi ta e ola mas recien di candidato cu ta enfrentando acusacionnan criminal prome cu e eleccion, cual e miembronan di oposicion a critica como un estafa y fraude a causa di condicionnan cada biaha mas politicamente autoritario na Tunisia. Sinembargo, e ta e unico candidato presidencial te cu awo, cu corte a tuma accion asina fuerte di prohibi su persona pa resto di su bida, di participa den eleccionnan presidencial.

Corte top di Nacionnan Uni ta bisa cu Israel su presencia na teritorionan ocupa Palestino ta ilegal y mester caba

(AP) - Corte top di Nacionnan Uni (NU) a bisa diabierna cu Israel su presencia den teritorionan ocupa Palestino ta "fuera di ley" y a haci yamado pa esaki caba y pa e areglo di construccion caba inmediatamente, dunando un condena contra Israel su mando riba e teranan cu el a captura 57 aña atras.

Prome Minister di Israel Benjamin Netanyahu rapidamente a denuncia e opinion comparti pa e panel di 15 hues di International Court of Justice, bisando cu e teritorionan ta parti di e persoinanan Hudiu su "cas" historico. Sinembargo e decision aki por impacta opinion internacional y causa movidanan unilateral den reconocimento di un estado Palestino.

E huesnan a señala un lista amplio di politica, incluyendo e construccion y expansion di ocupacion Israeli na West Bank y parti oost di Jerusalem, uso di e area su recursonan natural, e anexo y imposicion di control permanente di e teranan y politicanan discriminatorio contra Palestinonan, tur cual ta den violacion di e leynan internacional.

Corte a bisa cu Israel no tin derecho riba e soberania di e teritorionan aki, cual ta den violacion di e leynan internacional contra adkiri teritorionan cu forsa y ta impedi e Palestinonan su derecho na determinacion propio. El a bisa cu otro nacionnan ta obliga di no "duna asistencia" na mantene Israel su presencia den e teritorionan. El a bisa cu Israel mester caba su presencia den e teritorionan aki y cu cualkier ocupacion existente mester ser kita, segun un resumen di un opinion di 80 pagina lesa pa President Nawaf Salam.

Israel su "abuso di su status como e poder cu ta ocupando: ta haci "su presencia den e teritorionan ocupa di Palestina fuera di ley," Corte a declara, bisando cu su presencia mester caba "lo mas pronto posibel."

Corte su opinion, cual a ser busca pa Asamblea General di Nacionnan Uni despues di peticion di Palestina, a bini den bista di Israel su agresion militar debastador na Gaza, cual a ser causa pa atakenan lidera pa Hamas na Israel dia 7 di october. Den un caso separa, e Corte Internacional di Husticia ta considerando un acusacion Sur Africano cu ta bisa cu Israel su campaña na Gaza ta practicamente un genocidio, un acusacion cu Israel ta nenga rotundamente.

Corte a bisa cu e Asamblea General y Conseho di Seguridad, unda Aliadonan di Israel y Merca tambe a blokia, mester considera "e maneranan preciso" pa por caba cu Israel su presencia den e teritorionan aki.

Israel, cual normalmente ta considera Nacionnan Uni y tribunalnan internacional como inhusto y cu preferencia, no a manda un ekipo legal na e audiencianan. Na luga di esaki, el a entrega comentarionan por escrito, bisando cu e preguntanan cu a hiba corte tin prehuicio y no ta atende Israel su preocupacionnan di seguridad. Oficialnan di Israel a bisa cu corte su intervencion lo kita e balor di proceso di pas, cual tin mas di un decada para.

Create & Move Camp 2024 Crea door di Arte, Movemento, Zonido y Tecnologia

Esaki ta di 5 aña consecutivo cu Fundacion Centro Famia Piedra Plat ta organisa campamento pa mucha durante vakantie grandi na Aruba. E aña aki atrobe ta bay tin 2 siman di campamento di diferente edad.

- Camp.1: Juli 22 - 26 Edad 9 - 12 aña
- Dialuna pa Diabierna di 7:30am - 1:30pm

- Camp.2: Juli 29 - Augustus 2 Edad 5 – 8 aña
- Dialuna pa Diabierna di 7:30am - 1:30pm

Nos lo tin docentenan, Social worker, lidernan responsabel cu tin EHBO pa cuida y guia e muchanan. Mayoria di actividadnan lo ta den localnan cu airco. E campamento lo ta enfoca den Arte, Crafting, Pinta, Graphics Design (Canva software), Potret nan, Weganan y Deporte Recreativo. Ta inclui tur material, snack, juice, fruta y lunch.

Pa inscripcion Whatsapp: 6995545 / 5691669 / Tel: 5855544
Adres: Piedra Plat # 50, E-mail: centrofamiapp@gmail.com

Heart-Centered Leadership Foundation ta anuncia tayer pa Hoben: "Express Yourself: Master Your Communication Skills"

Heart-Centered Leadership Foundation (HCLF) ta entusiasma pa anuncia nan siguiente tayer pa hobennan cu ta enfoca riba desaroyo di habilidadnan esencial di comunicacion. E tayer tin como meta pa empodera hobennan cu tecnicanan practico di comunicacion door di diferente actividadnan interactivo. Durante e sesion, lo enfatisa e importancia di scucha activamente, expresa pensamento claramente y comunica efectivamente den diferente contexto.

E tayer ta diseña pa yuda hoben mehora nan habilidadnan di comunicacion, cu ta esencial pa exito na scol, relacionan familiar y cu amistad, y futuro carera. Esaki ta un tremendo oportunidad en preparacion pa e aña escolar nobo, unda e hoben por cuminsa su aña miho equipa. Den un sesion interactivo, participantenan lo siña tecnicanan pa mehora nan comunicacion interpersonal y stimula nan autoestima. Tambe lo cubri tecnicanan pa resolve conflicto, yudando hobennan maneha y resolve desacuerdo na un manera efectivo y positivo. Ademas, nan lo tin e oportunidad di conecta cu otro hoben, creando amistadnan nobo.

E ambiente cu HCLF semper ta crea ta uno interactivo y cu ta brinda sosten na hobennan, cual ta haci e experiencia mas agradabel pa siña y desaroya."E tayer aki ta ofrece hobennan un oportunidad unico pa cultiva habilidadnan necesario di comunicacion" a remarca Deanna Lampkin, trahado hubenil na Heart-Centered Leadership Foundation. "Comunicacion efectivo ta sumamente importante pa haci conexion significante, expresa bo pensamentonan cu confiansa, y maneha diferente situacionnan social y professional bon."

E tayer aki lo tuma luga diasabra, 20 di juli 2024, di 1:30 PM pa 3:30 PM na Kiwanis Club of San Nicolas (situa na e piso ariba di Botica San Lucas na San Nicolas). Mayornan, familiarnan, docentenan y dimas comunidad ta invita pa comparti e tayer aki cu hobennan.

Cupo ta limita. Participacion ta gratis pero registracion ta necesario.

Pa registra of pa mas informacion, por tuma contacto cu e fundacion via whatsapp na 584-1211. Por bishita Heart-Centered Leadership Foundation su Facebook page tambe pa e link directo pa registra.

Tocante HCLF:

Heart-Centered Leadership Foundation (HCLF) ta un fundacion cu a keda estableci na 2008
cu e meta pa inspira y empodera hobennan di Aruba. Desde 2012 e fundacion ta ofrece
diferente tayer, actividad y seminario unda hobennan ta haya oportunidad pa desaroya nan
caracter y habilidadnan cu ta fortifica nan desoroyo personal y profesional.

Cas Di Cultura
Vondellaan 2 Aruba
297-582-1010

F A D A
Campanastraat 5 Aruba
297-583-2999
297-583-9610

F A V I
Primavera 233 Aruba
297-582-5051
297-582-5222

F E P O
Engelandstraat 15 Aruba
297-583-1016
297-583-6607

Fundacion Contra Violencia Relacional
Tel: 583-5400

Fundacion Autismo Aruba
Irenestraat 21 Aruba
297-588-1179

Fundacion Pa Nos Muchanan
Cumana 2 Aruba
297-583-4247

Fundacion Tel Pa Hubentud
Wilhelminastraat 19 Aruba
297-588-6138

Koningin Wilhelmina Fonds
Spinozastraat 9 Aruba
297-582-0412

Mary Joan Foundation
Sabana Blanco 8 Aruba
297-588-9999

Rode Kruis Aruba
Pedro Gallegostraat 14
Tel.297-582-2219
Fax 588-3376

Famia Planea (SBVO)
Avenida Milio J Croes 17 B Aruba
297-588-9591
www.famiaplanea.org
famiaplanea@hotmail.com

Stichting Fundacion Guia Mi
George Madurostraat 34
297-582-0088

Y M C A
Calbasstraat 1 Aruba
297-582-3072

AL-ANON group
Sabana Liber #8, Noord
(close to the hotels)
Tel: 736-2952 or
593-7081

Dokter na warda

Oranjestad	San Nicolas
Hospital	**Imsan**
7:00 pm / 10:00 pm	**24 ora**

Botica na warda

Oranjestad:	**San Nicolas:**
Central	Seroe Preto
Tel. 585 1965	Tel. 584 4833
EMERGENCIA	**911**

POLIS

Oranjestad	100
San Nicolas	104
Santa Cruz	105
Noord	107
Tip Line	11141
Brandweer	115
Ambulance	911
Hospital	527-4000
Imsan	524-8833
Warda Costa	913
Seguridad Nacional	11911
Cruz Cora	582-2219

BOTICA

Aloe	584-4606
4 Centro Medico	584-5794
Central	585-1965
Dakota	588-7364
Del Pueblo	582-1253
Eagle	587-9011
Kibrahacha	583-4908
Maria	585-8145
Di Servicio Noord	586-4606
Oduber	582-1780
Paradera	588-6638
San Lucas	584-5119
San Nicolas	584-5712
Santa Anna	586-8181
Santa Cruz	585-8028
Sero Preto	584-4833
Trupial	583-8560

UTILIDAD

Setar	117
Web	525-4600
Elmar	523-7147

FUNERARIA

Aurora	588-6699
Royal Funeral H.	586-4444
Ad Patres	584-2299
Olive Tree	584-8888

Servicio di Taxi

Aruba Transfer Tour & Taxi C.A.
Tel: 582 2116 /582 2010

Taxi Adres Services (24h)
Tel. 587 5900

A1 Taxi Services Aruba
Tel: 587-8850
Tel: 280-2828
Whatsapp: 592-7024

4 pelicula den Aire liber

Biblioteca Nacional Aruba ta yama tur mucha bin wak pelicula den Aire liber. 4 siman tras di otro tin presentacion.

E presentacion di pelicula ta cuminsa otro siman. E prome siman ta pasa e animation 'Wish', e siman despues 'The Super Mario Bros movie', e di tres siman 'The secret life of pets 2' y por ultimo 'Paw patrol: the mighty movie'.

San Nicolas
Biblioteca ta presenta e mesun peliculanan tanto na Oranjestad como na biblioteca na San Nicolas pa tur mucha di San Nicolas y besindario. Presentacionnan a cuminsa diaranson dia 17 di juli, pero ta sigui dia 24 di juli, 31 di juli y e ultimo presentacion lo ta diahuebs dia 7 di augustus.

Oranjestad
Presentacion na Playa ta tur diahuebs anochi patras di biblioteca. Prome presentacion tabata diahuebs dia 18 di juli, pero ta sigui presentacionnan dia 25 di juli, 1 di augustus y e ultimo presentacion cu lo ta diahuebs dia 8 di augustus. E presentacionnan ta gratis y ta cuminsa 7or.

Tur mucha y nan mayornan ta bon bini. Tur presentacion ta gratis y ta cuminsa 7or. Pues, por bay biblioteca cu tur amigo, ruman y bisiña.

Pronostico di tempo

Tempo
Temporalmente hopi nubia cu un awasero breve.

Temperatura maximo 34 grado Celsius.
Temperatura minimo 28 grado Celsius.
Indice di calor (heat index) den y rond di oranan di merdia: 35 pa 40 grado Celsius.
UV index: 12.

Bahada di solo: 7:09 pm.
Subida di solo: 6:23 am.

Biento
Modera te basta fuerte for di generalmente direccion oost;
forsa 4 te 5 (20 te 39 km/ora, 11 te 21 nudo).
Durante di dia fuerte te duro den rafaga;
forsa 6 te 7 (40 te 61 km/ora, 22 te 33 nudo).

Situacion general di tempo
Un ola tropical ta pasando den area bayendo west. Mayoria di weer ta pasando noord di region local; sinembargo, humedad cu e sistema aki a trece por induci algun awasero breve, principalmente den oranan di marduga y mainta di diasabra.

Durante e fin di siman aki lo bay tin un aumento di e concentracion di stof di Sahara den region. Personanan cu tin sensibilidadnan respiratorio ta wordo suplica pa tene cuenta cu esaki.

Condicion maritimo/ estado di lama:
Na partinan proteje di costa: keto, rond di 1 pia.
Na partinan zuid: trankil te modera entre 2 pa localmente 3 pia.
Na partinan oost te noordwest di costa: generalmente modera cu olanan alrededor di 3 pa 4, localmente 5 pia.

"Yora cu m'a bay of gosa cu m'a biba.. Sera bo wowo y resa pa mi bin bek of habri bo wowo y mira tur recuerdonan bunita cu a ked'atras… Bo curason por ta bashi pasobra bo no ta mira mi mas of bo curason ta yen di amor cu nos a comparti… Bo por yora sera bo mente, sinti e bashi y bira lomba of bo por haci loke semper mi a gusta: conta chasco, hari y gosa bida!."

Cu inmenso tristeza na nos curason, nos ta participa fayecimento di nos tata stima:

Sr. Vicente José Henriquez

Ex hungador di SV Bubali Sportclub
Ex hungador di Barracuda Billiard Team
Mihor conoci como "Dada" of "Ten Ten"
Pa su nietonan/bisanietonan: "Dadayo" of "Payo"
*15-04-1928 – †12-07-2024

Na nomber di su casa stima:
†Petra Henriquez - Christiaan
Na nomber di su yiunan:
†Yolanda y Benito Trimon - Henriquez
Myrna Henriquez
Gilbert y Lineke Henriquez - de Beer
Jimmy Henriquez
Vivian Henriquez
Su nieto (a) nan:
Randall y Adelin Trimon – Geerman
Elton Trimon y Jeanice Filiciana
†Aldrich Trimon
Ransey Trimon y Lilianne Saladin
Beatle Nadall y Crystal Brown
Angelle Nadall
Nathasja y Alexis Saridakis
Lisa Henriquez
Naomi Henriquez
Su bisanieto (a) nan:
Abigail, Randerly, Randall Trimon
Anaya Ellis
Ayshelin y Gionvick Trimon
Zayn, Quinntin, Tariq Nadall
Marcus Burleson
Zoè y Dèmis Saridakis
Su ruman nan den feliz memoria:
†Emilia Franken Henriquez y famia
†Angela Henriquez y yui
†Catarina Loepstok – Henriquez y famia
†Catrin Tromp – Henriquez y famia
†Hyacintha Henriquez
†Esteban Henriquez y famia
†Cecilia Zievinger – Henriquez y famia
Cuña nan:
Maria Tromp y famia
†Petronilla Figaroa y famia
Bon amigo (a) nan di cas:
Mariano Geerman y famia
Mario Vrolijk y famia
Ineke Rosaria y famia
Rita Figaroa y famia
Bon bisiña nan:
Chita Perez y famia
Esmeralda Tromp – Jacobs y famia
Su mascota stima:
†Knut

Subrino y subrinanan, primo y primanan, comer y compernan, ihanan, tur su bon bisiñanan, conocirnan y demas famia: Henriquez, Jacobs, Christiaan, Farro, Trimon, de Beer, Loepstok, Tromp, Falconi, Zievinger, Figaroa, Geerman, Britten, Dijkhoff, Nadall, Burleson, Leander, Simon, Ellis, Saridakis, Saladin, Brown, Filiciana.

Acto di entiero lo tuma lugar diasabra 20 di juli 2024 di 2or pa 4or na Parokia St. Anna na Noord. Despues lo sali pa Santana Catolico na Noord.

Ta pidi disculpa si den nos tristeza nos por a lubida algun famia of conocir.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory
Cumana # 76 & # 44/ van Speyckstraat # 1
Oranjestad, Aruba
Telephone: (297) 588-6699
E-mail: info@aurorafuneralaruba.com

"Senor ta mi wardador, mi'n tin falta di nada, den cunuco di yerba berde e ta ponemi sosega. E ta hibami na awa trankil pa mi bolbe haya forsa".
Salmo 23

Cu inmenso tristeza na nos curason pero agradecido pa tur locual cu e la nifica pa nos, nos ta anuncia fayecimento di nos querida mama, wela, ruman, tanta, amiga stima:

Mathilde L. De Cuba-Lampe

Mihor conoci como: "Matty" vuida di Candido "Chico" de Cuba
*16-07-1939 - +13-07-2024

Na nomber di su:
Esposo: †Candido "Chico" De Cuba

Yiunan:
†Andre De Cuba
Godefrido de Cuba y famia
Vivian de Cuba y famia

Nietonan:
Andre de Cuba y famia
Nicholas Pulmutter y famia
Christian Ramos
Chloe de Cuba
Jonathan de Cuba
Angelo de Cuba
Yanis de Cuba
Francisco de Cuba

Rumannan:
Juancho Lampe y famia
†Trina Paskel y famia
†Fanny Lampe y famia
†Benancio Lampe y famia
†Gloria Lampe y famia
†Benny Lampe y famia

Swa:
Eric de Cuba y famia

Un gradecimento especial pa e atencion:
Adelita Paskel y famia
Sandra Paskel y famia
Marco Paskel y famia

Y demas famia na Aruba, Hulanda y Merca: Lampe, De Cuba, Cacace, Paskel, de Kort, Rollock

Kier a invita tur amigo, bisiña y conocir pa asisti na e celebracion di su bida y ceremonia di despedida cual lo tuma lugar diasabra 20 di juli 2024 di 9or pa 11or di mainta na Pray Funeral Home na San Nicolas. Cremacion lo tuma lugar den seno familiar.

Deseo di e defunto pa bisti colornan alegre.
Enbes di flor of krans un donacion pa Aruba Animal Shelter lo ta altamente aprecia, lo tin un box disponible pa e bunita gesto aki.

Nos ta pidi disculpa si den nos tristeza nos por a lubida un of otro famia of amiga.
Nos ta lamenta cu despues di entiero nos no ta ricibi bishita di condolencia na cas.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory
Cumana # 76 & # 44/ van Speyckstraat # 1
Oranjestad, Aruba
Telephone: (297) 588-6699
E-mail: info@aurorafuneralaruba.com

Salmo 91
"Bou di alanan di Dios mi ta sigur"
Abo ku ta biba bou di amparo di Altisimo, ta hospeda den sombra di Dios Omnipotente, bisa Señor:
"Mi refugio, mi forti, mi Dios, den kende mi ta pone konfiansa"
Salmo 91:1-2

Cu inmenso dolor na nos curason, pero conforme cu boluntad di Dios, nos ta participa fayecimento di nos mama, wela, bisawela, ruman y tanta:

Albertina Maduro-Boekhout

Viuda di Fernando "Boei" Maduro
Mihor conoci como "Manira" of "Iña"
* 21-07-1935 - † 17-07-2024

Na nomber di su:
Yiunan: Randy y Betina Maduro-Mauricio
Noraida y Benjamin Montalvo-Maduro

Nietonan: Jason y Miraila Maduro-Thiel
Kevin y Ana[illegible]s Montalvo-Maduro
Roxanne Montalvo

Bisanietonan: Yasmira Maduro
Yahmir Maduro
Jazion Maduro

Rumannan: † Jacobito Boekhout
† Eufracio "Elio" Boekhout
† Rudolf Boekhout
Sofia Maduro-Boekhout
Sirma Ridderstap-Boekhout
Raul Boekhout
Efigenio Boekhout

Cuñanan: Bea Boekhout-van Dijk
Catharina Angela-Maduro

Mama di su nieto: Gina Erasmus

Amigonan di cas: Sofia y Juancho Irausquin
Anthony Irausquin y famia
Ady y Pilar Maduro
Dokter Mungra

Su prima y primonan, subrina y subrinonan, cuñanan, ihanan, amiga y amigonan y bisiñanan

Conocirnan y demas famia: Maduro, Boekhout, Mauricio, Montalvo, Thiel, Jansen, Croes, Ridderstap, Castaño, Van Dijk, Angela, Geerman, Irausquin, Tromp, Arends, Vrolijk, Erasmus, Flemming, Soto, Ruiz, van Oversteeg

Nos disculpa cu si den nos tristeza nos por a lubida di menciona un of otro famia

Acto di entiero lo tuma lugar Dialuna 22 di Juli 2024 di 2:00 PM pa 4:00 PM na misa Santa Filomena na Paradera y despues lo Sali bai pa santana catolico na Paradera.

Nos ta lamenta cu despues di entiero nos no por ricibi bishita di condolencia na cas

Liefde Is Onze Kracht
Altijd!
"Lioka"

Dios bo ta creador di hende y di tur cos. Bo ta doño di bida, bo ta duna nos fortalesa.

Famia Winterdal y Tempelaars ta anuncia e transicion di nos ser stima,

Sra. Margarita Winterdal Ras
Cariñosamente yama "Rita" of 'Lioka'
26-01-1945 - †18-07-2024

Na nomber di Fermiliano "Frenk" Winterdal, Mirscha Winterdal, Nathalie, Najély y Jean-Paul Tempelaars, Adrianus "Buchi Ady" Maduro y famia.

Rumanan:
Maxima " Minchi" y Paul Laio-jen y famia
George Ras y Berkis Almonte y famia
Grecelda "Grace" Ras y famia
Nicasio "Nick" Ras y famia

Subrino y subrinanan cerca:
Sue-Ann y Sue-Lan Liao-jen y famia, Benjamin Wefer y famia, Eric Maduro

Tanta y omonan:
Catharina Hernandez y famia, Paulus Rasmijn y famia, Anna Panneflek y famia, Maria Luisa y Federico Angela y famia

Cuñanan y swanan:
Marichi y Frans van Vught, Adriana Maduro-Winterdal y famia, Feliciano "Vito" Winterdal y famia, Ramoncito Winterdal y famia, †Jacobo Winterdal y famia, †Djossy Winterdal y famia, †Luciano Winterdal y famia, †Ambrosio Winterdal y famia, †Mario Winterdal y famia.

Amiganan di ex-Aruba Caribbean Hotel:
Betty Canhigh y Norine Wolff

Colleganan di APG, padvindsters di Theresia Groep, Fraters y Sorors di Aruba Chapter AMORC. Subrino y subrinan, bisiñanan y demas famia Farro, Rasmijn, Ras, Panneflek, Angela, Hernandez, Wefer, Tempelaars, Wouter, Van de Linden, Geerman, Everon, Thodé, Vrolijk,Thiel.

Ta invita tur famia, amigo, conocirnan y bisiñanan pa e acto di entiero cual lo tuma lugar na Misa Santa Theresita na San Nicolas. Diamars mainta dia 23 Juli, 2024 di 9:00a.m.- 11:00 a.m. Despues di misa nos defunto stima lo wordo crema den seno familiar.
Nos ta pidi pa bisti colornan alegre.

Nos disculpa si den nos tristeza nos por a lubida algun familiar of amigo.

Canciyer di Alemania ta gaba trato di litio cu Serbia cu por reduci Europa su dependencia riba China

(AP)—Canciyer Aleman Olaf Scholz a gaba un trato tentativo entre Serbia y e Union Europeo firma diabierna cu ta traha caminda pa e excavacion disputa di litio, un mega proyecto cu por reduci e dependencia di Europa riba China pero un cu a ser critica severamente pa ambientalista- y gruponan di oposicion.

Scholz a atende un "cumbre di materialnan prima critico" den e capital Serbio unda a firma un MoU entre UE y gobierno di Serbia riba un "partnership strategico" riba materialnan prima sostenible, cadenanan di suministracion di bateria y vehiculonan electrico.

El a bisa despues di e ceremonia di firmamento cu "esaki ta un proyecto Europeo importante," agregando cu e ta necesario pa Europa "keda soberano den un mundo cambiando y ser dependiente riba otro, p'esey mester busca fuentenan nobo pa materialnan prima."

Alemania, e fabricante di auto mas grandi den Europa, ta buscando pa sigura litio pa su fabricantenan di vehiculonan electrico mientras UE ta experencia dificultad den reduciendo su dependencia for di China. Litio ta un substancia critico den e fabricacion di bateria pa vehiculonan electrico.

Actualmente China ta domina e cadena di suministracion pa baterianan litio-ion.

Na comienso di luna e corte constitucional di Serbia a cambia un huicio anterior pa cancela un proyecto di minamento di 2.4 biyon dollar lansa pa compania di mina Rio Tinto den e valle di Jadar na Serbia, cual ta considera como e descubrimento di litio mas grandi den Europa.

E decision di e gobierno pa cancela e plannan di excavacion a bin despues cu miles di manifestantenan na Belgrade a blokia camindanan principal na 2021 pa opone e plannan di Rio Tinto pa via di posible riesgo na e medio ambiente. E manifestantenan tabata e reto mas grandi pa e dominio autocratico di presidente Serbio Aleksandar Vučić.

Vučić a bisa cu e excavacionnan di litio lo continua solamente cu e standardnan ecologico mas halto, y si fabricantenan di auto y productornan di bateria na Alemania y otro estado di UE construi fabricanan den Serbia, en bes di exporta materialnan prima pa e paisnan ey.

Vučić a gaba e trato historico cu lo trece den Serbia, un pais den desaroyo, biyones di dollar den inversion." Serbia ta buscando formalmente un miembresia di UE, pero a mantene un relacion politico y economico cercano cu China y Rusia, a pesar di e invasion riba Ucrania. E acuerdo firma ta ser considera pa analistanan como un boost grandi pa Vučić y su politicanan estricto.

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory
Cumana # 76 & # 44/ van Speyckstraat # 1
Oranjestad, Aruba
Telephone: (297) 588-6699
E-mail: info@aurorafuneralaruba.com

Laga tur loke ta spera mi ta bunita
Laga tur locual cu mi encontra na caminda ta bunita
Laga tur locual cu mi laga atras keda bunita y
Laga esakinan termina den tur buniteza.
Autor: Cado Wever

Cu dolor na nos curason, nos ta participa fayecimento di nos ser stima:

Sr. Mario Donata
cariñosamente yama " Mai of Mo Mai"
*06-02-1933 - †18-07-2024

Acto di entiero lo wordo anuncia despues

Aurora
Royal Pray
Funeral Home & Crematory
Cumana # 76 & # 44/ van Speyckstraat # 1
Oranjestad, Aruba
Telephone: (297) 588-6699
E-mail: info@aurorafuneralaruba.com

"Señor ta mi wardador,
mi'n tin falta di nada
Den cunucu di yerba
berde e ta ponemi sosega.
E ta hibami na awa
trankil,
Pa mi bolbe haña forsa".
Salmo: 23

Nos ta anuncia fayecimento di:

Francisco Kelly
Mihor conoci como: "Fanky"
*27-03-1935 - †18-07-2024

Acto di entiero lo wordo anuncia despues.

Gobernador di provincia Congoleño ta prohibi actividadnan di minamento pa "restaura orden"

(AP)—E gobernador di e provincia rico di oro South Kivu den Congo a ordena ayera e suspension di tur actividad di minamento pa "restaura orden" den e region, cual actualmente ta ser plaga pa violencia for di gruponan arma.

Actividadnan di minamento ta suspendi indefinitivamente pa via di "e desorden causa pa operadornan di minamento," segun gobernador Jean-Jacques Purusi Sadiki a bisa den un declaracion, sin duna mas detaye.

E declaracion a bisa cu e meta di e decision aki tabata pa "restaura orden riba minamento den e provincia y pa preserva no solamente bidanan humano, pero tambe e trasabilidad di produccion mineral den e sitionan aki."

E autoridad local a duna 72 ora na "tur compania, negoshi y cooperativonan di mina pa bandona e sitionan di explotacion," e declaracion a agrega.

Ta dificil pa evalua si e decision a ser respeta, mirando cu cierto area di mina ta bao control of influencia di gruponan arma. Tambe ta dificil pa evalua e impacto di e decision aki riba nivel economico. Miles di residente di e provincia rico di oro y coltan ta depende directamente of indirectamente riba minamento.

Hopi compania Chines ta mina oro y otro mineral den South Kivu, cual un di e provincianan oriente di e Republica Democratico di Congo cu a ser plaga pa violencia for di gruponan arma pa casi tres decada. Den e ultimo lunanan, mientras e ehercito ta bringa cu e militantenan, e situacion di seguridad a empeora.

Atakenan riba cantera- y cooperativonan di minamento ta frecuente den e region mirando cu mas di 120 grupo arma ta competi pa tereno y recurso den e parti oriente di Congo. Na comienso di luna, un atake di e milicia riba un mina di oro den e provincia Ituri a mata seis mineronan Chines y dos soldaat Congoleño.

Na augustus 2021, e exgobernador di South Kivu a dicidi pa "restaura orden" den e teritorio di Mwenga, aproximadamente 100 kilometer for di Bukavu, e capital di e provincia, y a ordena e suspension di actividadnan di minamento di seis compania Chines. El a hustifica e decision como protegiendo "e interesnan di e poblacion local y e medio ambiente."

Pero despues di presion politico, e medida a ser kita. Un comision di cuestionamento parlamentario a ser lansa, pero nunca a publica su conclusionnan.

E tempo ey, e gobierno a bisa cu e tabata trahando pa sigura terminonan miho riba un contract di minamento di 6.2 biyon dollar cu China, cual autoridadnan ta bisa no ta beneficioso suficiente pa e nacion desde a firma e trato na 2008.

E opacidad di e explotacion y benta di oro Congoleño ta ser critica regularmente. Den su varios rapport, un grupo di experto pa e Organisacion di Nacionnan Uni a bisa cu e "volumen di otro trafica ta mas halto compara cu esnan bendi legalmente."

Bienvenu Mapendo, presidente di e Federacion di Empresanan Congoleño den e provincia di South Kivu, a conta AP cu e decision aki lo tin un efecto negativo riba actividadnan economico den e provincia.

Sur Korea ta cuminsa locuta propaganda atrobe pa tuma represalia contra e blaasnan di sushi for di e Norte

(AP)—Sur Korea a bisa ayera cu el a cuminsa locuta propagando den Norte Korea atrobe pa tuma represalia contra e ronda recien di blaasnan yena cu sushi for di e Norte, un tactico di tempo di Guera Friu cu ta provocando animosidad entre e rivalnan.

E Joint Chiefs of Staff di Sur Korea a bisa cu el a uza speakernan pa toca locucionnan anti-Pyongyang riba e frontera entre diahuebs anochi y ayera mainta. El a bisa cu e ehercito Sur Koreano a cende e speakernan atrobe ayera mas atardi ora el a haya sa cu e Norte tabata preparando pa lansa mas blaas.

E locucionnan tabata e prome di e tiponan aki den aproximadamente 40 dia. E contenido di e locucionnan no ta conoci, pero esnan den pasado tabata inclui canticanan di K-pop, pronosticonan di tempo y noticia riba Samsung, e compania mas grandi di Sur Korea, como tambe critico exterior di e programa misil di Nort Korea y su abordamento riba video di afo.

E locucionnan Sur Koreano por causa un respuesta rabia for di Nort Korea pasobra esaki ta extremamente sensitivo pa cualkier intento di afo pa socava su sistema politico. Na 2015, ora Sur Korea a cuminsa cu e locucionnan pa prome biaha den 11 aña, Nort Korea a lansa rondanan di artileria, cual a causa e Sur pa tuma represalia, segun oficialnan Sur Koreano. No a reporta ningun herido.

E ehercito Sur Koreano a bisa cu Nort Korea mester ta culpable pa e tension aumenta pasobra el a ignora e advertencianan continuo di Sur Korea y a sigui su campaña di blaas. E Joint Chiefs of Staff a bisa den un declaracion cu e ehercito Sur Koreano lo conduci locucionnan riba speaker den un manera mas amplio y lo tuma otro medida si Nort Korea sigui cu su provocacionnan manera lansamento di blaas.

E ehercito Sur Korean a bisa cu e lansamento di Nort Korea diahuebs atardi tabata e di ocho campaña di blaas despues fin di mei. A descubri aproximadamente 200 blaas Nort Koreano riba tera Sur Koreano desde ayera mainta, y mayoria di nan tabata contene papel di WC, segun e Joint Chiefs of Staff.

Blaasnan lansa den pasado for di e banda Norte a carga pidanan di paña kibra, sigaria usa, bateria y hasta excrecion di animal, aunke esakinan no a causa dañonan severo den Sur Korea. Nort Korea a bisa cu a lansa nan como respuesta riba e actividadnan di e Sur mandando flyer politico pa e banda Norte via nan mesun blaasnan.

Donald Trump ta bay cera frontera cu Mexico si e logra gana eleccion presidencial

(DW) – Diahuebs ultimo, Donald Trump a priminti cu e prome dia cu e asumi e funcion di presidente na november, e ta bay cera fronteranan di Merca na inmigrantenan ilegal.

Cu su horea tapa, Trump a acepta e nominacion presidencial na Congreso Nacional Republicano cu a tuma luga na Milwaukee, cu un discurso den cual a describi un programa amplio y na unda a recorda loke a sucede diasabra di siman pasa den e atentando na Pennsylvania.

E referencia na "invasion migrante" no a falta, bisando cu ta bay cera frontera cu Mexico e prome dia di su segundo mandato y manteniendo su discurso anti inmigracion cu ta su caracteristica.

E candidato republicano a sigura cu crimen na Venezuela y na El Salvador ta bahando, no pa motibo di su gobernantenan, sino "pasobra nan ta mandando nan asesinonan pa Merca."

"Esaki ta un invasion," Trump a bisa utilisando un lenguahe cu a ser critica pa deshumanisa migrantenan. El a priminti di caba cu e crisis migratorio cerando e frontera y lo caba di construi e muraya na frontera cu Mexico.

Pero Trump no tabata parce e mesun Trump den su prome discurso despues di intento di asesinato cu a sufri den un mitin siman pasa. Trankilo y sin lanta su voz, a presenta dilanti su siguidonan na Convencion Nacional Republicano pa acepta e nominacion cu un mensahe di tono di conciliacion, aunke cu propuestanan radical, manera semper.

El a cuminsa papia yamando na cordura politico "cu ta necesario pa cura e division den sociedad."

"Mi ta presenta mi mes dilanti boso awe nochi cu un mensahe di confiansa, forsa y speransa. Mi ta presenta pa presidente pa tur Merca, no pa e mita, pasobra no tin victoria ganando e mita so," el a bisa.

Protesta di studiante na Bangladesh ta laga atras varios morto

(CNN) – Protesta grandi ta tumando luga na Bangladesh cu a escala na violencia mortal y siman aki, cu enfrentamento entre studiantenan, partidarionan di Gobierno y polis arma debi na empleonan den funcion publico, cu opositornan ta considera como discriminatorio.

Segun reportahenan, varios hende a muri y centenares a resulta herido den un jornada violento, den cual Polis Antidisturbio a usa gas lagrimogeno y balanan di goma contra participantenan y e multitud di manifestante arma cu palo cu tabata riba caya y na universidadnan di e capital Dacca y otro ciudadnan.

E cadena di television estatal Bangladesh television (BTV) a stop di transmiti ayera diabierna despues cu manifestantenan estudiantil presuntamente e cende su sede na candela, segun medionan di comunicacion local, y manifestantenan a convoca un welga na henter e pais den un desafio importante pa Gobierno di prome minister Sheikh Hasina.

A corta servicionan di telefon mobil y internet, a ordena a ciere di scolnan y universidadnan y a desplega forsanan di seguridad pa calma e disturbionan. Gruponan di derechonan humano ta acusa autoridadnan di haci uso ilegal di forsa contra manifestantenan.

Hopi studiante ta exigi pa pone fin na sistema di cuota di Gobierno, cual ta reserva mita di empleonan den funcion publico na gruponan determina.

Cerca di 30% di empleonan aki ta reserva pa famia di veteranonan cu a lucha den guera di independencia di Bangladesh di Pakistan na 1971, un momento fundamental den historia di e pais, unda a logra libera di un gobernante hopi mas grandi.

Hopi miembro di e elite politico actual ta pariente di e generacion ey, incluyendo e prome minister Hasina, yiu muhe di e Sheikh Mujibur Rahman, fundado di e Bangladesh moderno, asesina na 1975.

E funcionnan aki reserva ta vincula na seguridad di empleo y na un remuneracion mayor, manifestantenan ta afirma cu e sistema di cuota aki ta discriminatorio y ta faborece e partidarionan di e partido gobernante di Hasina, Liga Awami. Nan ta reclama un contratacion basa den merito.

E motibo di e indignacion ta e nivelnan halto di desempleo na e pais, specialmente entre hobennan. Bangladesh a experimenta un crecemento economico fuerte bao e mandato di Hasina, pero a baha den e era post pandemia, y manera Banco Mundial ta señala den su ultimo rapport, "desigualdad a aumenta den zona urbano." Na un nacion di 170 miyon habitante, unda mas di 30 miyon no ta traha ni studia.

Protestanan a cuminsa 1 di juli ultimo na Universidad di Dacca y a bin extendiendo despues na otro universidadnan y ciudadnan di tur e pais den protestanan riba caya casi diario cu ta inclui blokeonan di via di trein y careteranan.

For di e momento ey, enfrentamentonan entre forsanan di seguridad, manifestantenan y partidarionan di Gobierno a bira mas intenso. Bangladesh a desplega su Batayon di Accion lihe paramilitar, sanciona pa Merca na 2021 despues di denuncianan di "abuso contra derechonan humano."

E rapport tocante number di victima mortal ta varia hopi, algun medio local ta papia di 19 morto, agencia di noticia Frances (AFP) a informa di 32 morto.

Mientras tanto, prome minister Hasina a anuncia un investigacion hudicial pa e asesinatonan y a pidi na manifestantenan pa spera e veredicto di Tribunal Supremo.

ARUBA VANDAAG®

Zaterdag 20 juli 2024 www.bondia.com Email: noticia@bon dia.com Tel: 582-7800 Fax: 582-7044

Controversie rond de benoeming van Mr. Nuboer als nieuwe directeur van Arubus

Pagina 4

Parlementslid Misha Raymond verzekert dat er geen "invloed" was bij de benoeming van zijn verwanten voor parlementair werk

Pagina 7

Jaarverslag van het Gemeenschappelijk Hof wijst op een toename van zaken

Pagina 3

Patiënten en de gemeenschap zijn zeer kritisch over het besluit van AZV om het contract met Dr. Boderie te beëindigen

Op sociale netwerken en ook in sommige media in de afgelopen dagen is de kwestie van de beëindiging van het contract door AZV met Dr. Eugene Boderie aan de orde gekomen, waarbij de Huisartsen Vereniging Aruba (HAVA) ook een brief heeft gepubliceerd die de arts zelf heeft gestuurd, wat vragen in de gemeenschap heeft opgeworpen over waarom AZV zijn contract niet wil vernieuwen?

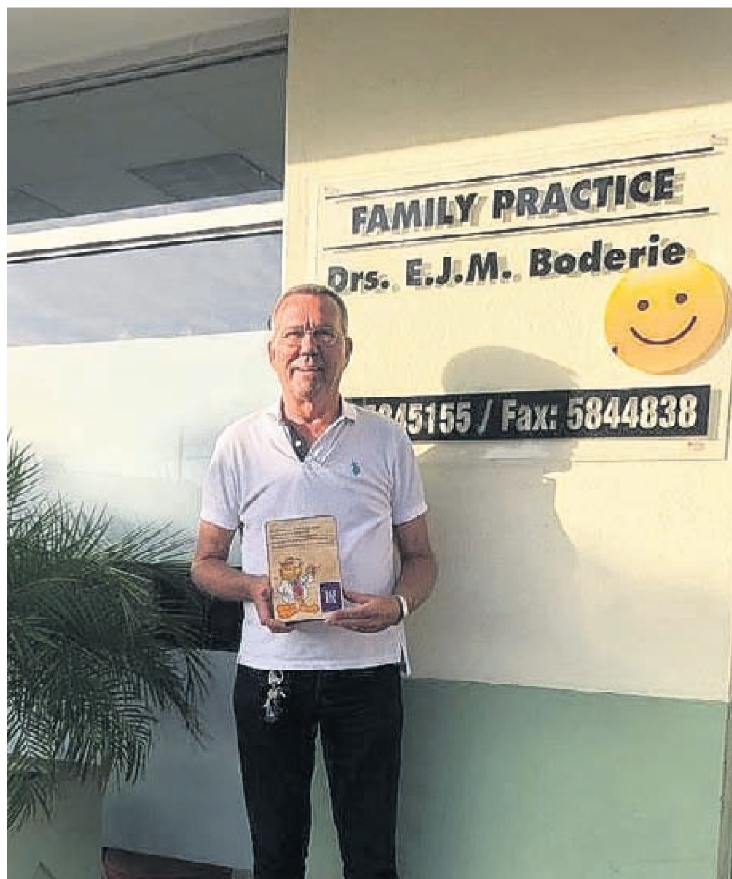
AZV heeft een persbericht verzonden waarin wordt aangegeven dat AZV de eerstelijnszorg versterkt door uit te breiden met meer huisartsen en praktijkondersteuners.

In het persbericht staat dat het jaar 2024 er positief uitziet, en dit biedt het AZV-bestuur (OE AZV) de financiële ruimte om verschillende projecten uit te voeren. Een van deze belangrijke projecten betreft de huisartsen. OE AZV heeft als doel de eerstelijnszorg te versterken met meer huisartsen en praktijkondersteuners.

Het is geen geheim dat er wereldwijd een tekort aan medische experts is, inclusief huisartsen. Echter, in tegenstelling tot verschillende andere buureilanden zoals Bonaire, Curaçao, Saba en Sint Maarten, is Aruba het enige eiland in de regio dat een eigen systeem voor voortdurende opleiding (specialisatie) voor huisartsen heeft met positieve resultaten. Dankzij dit opleidingssysteem zal Aruba tegen het einde van 2024 ongeveer 50 huisartsen hebben.

Ze hebben ook aangekondigd dat verzekerden nu meer opties hebben in vergelijking met enkele jaren geleden door de opening van meer nieuwe huisartsenpraktijken, zoals in het district Noord. Ze hebben echter ook de beëindiging van contracten met sommige artsen aangekondigd, waaronder Dr. Eugene Boderie, die zijn beroep als huisarts op 28 januari 1983 begon en 41 jaar in de gemeenschap heeft gediend.

Deze aankondiging viel niet goed bij sommige artsen, waaronder Dr. Boderie zelf, die een brief heeft gestuurd waarin hij zijn ontevredenheid over dit besluit uitdrukt:
"Na meer dan 41 jaar word ik gedwongen mijn werk als huisarts te beëindigen. AZV wil mijn contract niet verlengen.

Dit betekent dat 31 augustus mijn laatste dag als huisarts zal zijn. Eerst zeiden ze dat ze dachten (zonder te vragen) dat ik zou willen genieten van mijn pensioen, hoewel ik twee jaar geleden zei dat ik nog 5 jaar wilde doorgaan, stemden ze slechts in met één jaar.

Vorig jaar vroegen ze opnieuw, en ik vertelde hen dat ik nog 4 jaar wilde doorgaan, opnieuw stemden ze slechts in met één jaar. Dit jaar hebben ze me niet eens benaderd of gevraagd naar mijn bedoelingen. Ze zeggen dat er geen plaats is voor mij om door te gaan met werken. In hetzelfde gesprek vroegen ze of ik geïnteresseerd was in een functie bij HOED in ImSan, wat betekent dat mijn leeftijd geen reden zou zijn. En dat ze een probleem hebben om de HOED met voldoende artsen te vullen tot bijna het einde van 2025.

In de volgende vergadering bleven ze stug op het punt dat ik niet kon doorgaan met werken, en vroegen ze opnieuw of ik geïnteresseerd was in een functie bij HOED in ImSan. Ik zei dat als ik mijn praktijk niet kon voortzetten, ik een arts heb die al vele jaren in Aruba heeft gewerkt en tijdens vakanties verschillende keren in mijn praktijk heeft gewerkt om mijn praktijk voort te zetten. Dat willen ze niet! In ieder geval blijft mijn assistente van meer dan 20 jaar, die ook veel kennis heeft over de kenmerken van de patiënten om de overstap naar een andere arts te vergemakkelijken."

"Om door te gaan met mijn praktijk, zeggen ze dat ik moet met pensioen gaan, maar om bij HOED te werken, kan ik een contract krijgen! Ze zeiden dat ze al twee jaar aan de HOED werken! Terwijl ze nog niet klaar waren, kon ik doorgaan, maar nu hebben ze mijn patiënten nodig om de HOED te vullen! Daarom kan ik niet doorgaan, en een andere arts kan ook niet overnemen. De directeur van AZV weigert om met mij te overleggen of aan tafel te zitten. AZV heeft het welzijn van zijn patiënten niet als prioriteit."

Evenzo verzekerde hij dat "huisartsen die de huisartsenopleiding in Aruba hebben afgerond, niet mogen overnemen en gedwongen worden om bij HOED te werken, en als er niet genoeg artsen zijn, zoeken ze artsen van buitenaf of geven ze artsen die al vele jaren met pensioen zijn contracten om bij HOED te werken. Medisch gezien kan dat misschien, maar huisarts zijn is meer dan dat. Als huisarts begin je met werken en ga je vele jaren door om je patiënten, hun omstandigheden, families, sociale aspecten, etc. te leren kennen. Al deze aspecten zijn belangrijk voor het verlenen van goede zorg."

Tot slot verzekerde Dr. Boderie dat de regering, en vooral de Minister van Volksgezondheid, Dangui Oduber, zich hiervan bewust moet zijn en "dit niet moet toestaan als de toekomst van huisartsen in Aruba. AZV, ooit de trots van Aruba, een voorbeeld voor andere landen, mag niet zo ver zijn gekomen. Steeds vaker zien we dat organisaties met monopolies de neiging hebben te veranderen in organisaties met dictatoriale kenmerken, hoewel HAVA in het verleden had gegarandeerd dat dit niet zou gebeuren en dat er altijd respect zou zijn voor de zorgverleners die uiteindelijk de 'ruggengraat' van ons medische systeem in Aruba blijven."

Zoals verwacht heeft dit reacties van verschillende mensen opgeleverd, bijvoorbeeld van andere artsen zoals Israel Posner, die op zijn sociale media steun betuigde aan Dr. Boderie: "Waarom het contract van een gerespecteerde professional niet verlengen? Het is onbegrijpelijk dat AZV ervoor heeft gekozen om het contract van Dr. Boderie niet te verlengen. Na meer dan 41 jaar dienst heeft Dr. Boderie zich bewezen als een uitstekende professional, een goede ambtenaar, en gerespecteerd in Aruba.

Hij heeft een groot aantal patiënten met toewijding en deskundigheid geholpen, en zijn bijdrage aan de gemeenschap is van onschatbare waarde. Waarom wil AZV het contract met zo'n gerespecteerde arts niet verlengen? We danken Dr. Boderie hartelijk voor zijn vele jaren van toewijding en inspanning. Uw werk heeft een diepgaande impact gehad op het leven van veel mensen, en u zult zeer gemist worden. Uw jaren van dienst verdienen alle waardering," aldus de post.

Het is waar dat zijn patiënten de beslissing van AZV betreuren, en stellen dat zij werken om een AZV-premie te betalen en dat zij het recht hebben om te klagen en eisen te stellen wanneer zulke gevallen zich voordoen. Bon Dia Aruba heeft contact opgenomen met de woordvoerder van AZV om te vragen of zij een reactie hadden op de brief die Dr. Boderie openbaar maakte. Ze gaven aan dat ze geen reactie op deze kwestie zouden uitgeven of verstrekken.

Daarnaast is contact opgenomen met de voorzitter van HAVA, Dr. Joaquin van Tright, maar een reactie van hem werd ook niet verkregen voor de sluiting van deze editie.

31 augustus, zoals eerder aangekondigd, zal de laatste dag van Dr. Boderie als huisarts in Aruba zijn.

De foto van Dr. Boderie behoort tot de Facebookpagina van HAVA, die zijn 40 jaar dienst als huisarts in 2023 vierde.

Jaarverslag van het Gemeenschappelijk Hof wijst op een toename van zaken

Onlangs heeft het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten, Bonaire, Sint Eustatius en Saba zijn jaarverslag en rekening gepresenteerd. Het jaarverslag, met het thema "Extranea lux, illuminatio interna" (Kijk van Buiten, Inspiratie van Binnen), belicht verschillende aspecten van de rol van het Gemeenschappelijk Hof.

Wat betreft het aantal zaken, dat bestaat uit het aantal zaken dat binnenkomt voor verwerking en het aantal zaken dat is afgerond en opgelost, is het verdeeld in eerste aanleg en hoger beroep.

Voor zaken in eerste aanleg is in 2023 het totale aantal binnengekomen zaken met 2% gestegen: van 36.544 naar 37.248 zaken. Deze stijging wordt vergeleken met 2021, maar het rapport benadrukt dat het nog steeds onder de niveaus van de periode vóór Covid (2018-2019) ligt.

Het aantal zaken neemt toe in de categorieën burgerlijk recht, met 4%, en strafrecht, met 5%. In het bestuursrecht is er een afname van het aantal zaken, voornamelijk in het aantal belastingzaken in Curaçao. In 2023 werden in totaal 37.943 zaken afgerond. Dit is een stijging van 5%. Ook hier stijgen de afhandelingspercentages meer in de categorieën burgerlijk recht met 6% en strafrecht met 5%, terwijl de afhandeling in bestuursrecht met 6% is gedaald.

De toename in de afhandeling van zaken in burgerlijk recht is voornamelijk te wijten aan het gebruik van extra capaciteit om werkvertragingen weg te werken.

Wat betreft het Hof van Beroep geeft het rapport aan dat het totale aantal binnengekomen beroepszaken in 2023 1.087 zaken bedraagt, wat een daling van 5% betekent. Het aantal binnengekomen bestuursrechtelijke zaken is met 26% afgenomen, maar het aantal burgerlijke rechtszaken is licht gestegen met 1% en het aantal strafzaken is met 8% gestegen.

De afhandeling van beroepszaken bedraagt 1.221 zaken, wat een afname van 6% betekent. Deze daling is voornamelijk te wijten aan de afhandeling van belastingzaken op de BES-eilanden en Curaçao, en de afname in de afhandeling van zaken betreffende openbare werknemers in Aruba en Curaçao.

Het rapport legt verder uit dat de voortgang van zaken wordt gemonitord in het registratiesysteem GEAR. Na een zitting wordt wat tijdens de zitting is besloten, op basis van de rol, in het systeem verwerkt. Gebruikers ervaren echter dat de verwerking van de rol traag en ingewikkeld aanvoelt. Op basis van een project met deelname van verschillende gebruikers is een nieuw module voor de verwerking van rollen ontwikkeld, die nu sneller, effectiever en eenvoudiger is.

In 2021 vond de eerste kwaliteitsconferentie in de geschiedenis van het Hof plaats. Tijdens deze conferentie werden vier sub-onderwerpen in kleine groepen besproken: taal in de rechtbank, snelheid van uitspraken, de rol van de rechter, en kwaliteitsbewaking. Voor elk van deze onderwerpen werden aanbevelingen aan de commissie gepresenteerd, die deze vervolgens heeft aanvaard.

In 2023 zijn enkele van deze aanbevelingen omgezet in concrete veranderingen binnen de organisatie. Er werden trainingen georganiseerd voor rechters en juridisch personeel over het schrijven in duidelijke en begrijpelijke taal. Daarnaast zijn er regels opgesteld voor de zaaktoewijzing aan rechters, zijn er investeringen gedaan in jurisprudentiebijeenkomsten, en wordt er onderzocht of tijd kan worden bespaard in het primaire proces door slimmer werkmethoden te hanteren.

In de zomer van 2023 werd aan een groep rechters gevraagd om ervoor te zorgen dat de resterende aanbevelingen ook daadwerkelijk leiden tot concrete veranderingen in de werkwijzen om de kwaliteit te verbeteren. Deze groep bestaat uit rechters die zowel in eerste aanleg als in beroep werken, en vertegenwoordigt alle eilanden.

Tijdens de tweede helft van 2023 werd gewerkt aan het formuleren van regels voor verschillende rechtsgebieden met betrekking tot de beschikbaarheid van vertalers. De regels verschillen per eiland en per rechtsgebied.

Na goedkeuring van deze regels door de commissie en de rechterlijke collega's, zal de implementatie beginnen aan het begin van 2024. Dit zal leiden tot veranderingen in de werkwijzen.

Volgens hetzelfde proces zullen ook wijzigingen worden aangebracht in de perscommunicatie en de publicatie van uitspraken.

In 2023 waren er verschillende ontwikkelingen die de samenstelling en structuur van het Hof in Aruba beïnvloedden. Er werd een team opgericht om criminaliteit in het strafrecht te bestrijden. Dit betekent een uitbreiding van het strafrechtteam met een extra rechter, een gerechtelijke commissaris en twee griffiers. Daarnaast werd de samenstelling en structuur van juridische en administratieve ondersteuning geëvalueerd.

Dit leidde tot het aanbieden van geschiktere salarissen aan sommige lokale griffiers en maakte een overgang mogelijk in de administratieve ondersteuning voor juridische diensten. Ook werd in 2023 een promotiebeleid voor juridische ondersteuning vastgesteld, waardoor—op basis van een overgang—ruimte werd gecreëerd voor medewerkers die nog niet aan de nieuwe opleidingsvereisten voldoen om met een passende schaal te worden ingepast.

In Aruba bestond er al enige tijd een online portal voor het indienen van documenten. Dit kwam naar voren tijdens de COVID-19-pandemie, toen de toegang tot het gerechtsgebouw beperkt was. Het doel was om een mogelijkheid te creëren voor het digitaal indienen van zaken bij het Hof. Na een grondige evaluatie werd besloten om het portal in 2024 te sluiten. Uit de evaluatie bleek dat het proces en de huidige wetgeving rondom digitale documentlevering nog niet voldoende duidelijk waren om digitale procesdocumenten effectief te kunnen verwerken.

Na het grote onderhoudsproject in 2021 heeft Aruba gewerkt aan het behoud van de goede staat van het gebouw door jaarlijks de nodige kleine onderhoudswerkzaamheden uit te voeren. Ook werden werkplekken vervangen door nieuwe. Dit rapport wijst op ergonomische en gezondheidsvoordelen en creëert een dynamischer werkpostuur voor het personeel.

Jaarlijks wordt het archief bijgewerkt en worden dossiers opgeruimd. Vorig jaar werden de strafrechtelijke dossiers van 2009 tot 2013 opgeruimd, waarbij belangrijke informatie werd bewaard met behulp van geselecteerde basisdocumenten.

Twijfels over integriteit:

Controversie rond de benoeming van Mr. Nuboer als nieuwe directeur van Arubus

Een paar dagen geleden kondigde de Minister van Transport, Integriteit, Natuur en Ouderen, Ursell Arends, aan dat de directeur van Arubus, de heer Edwin Mohamed, met onmiddellijke ingang met pensioen was gegaan. Dit leidde tot speculatie over wie hem zou vervangen, waarbij de naam van voormalig ARA-voorzitter, de heer Frederick Nuboer, werd genoemd.

Op het moment dat het nieuws bekend werd, had de regering de heer Mohamed onmiddellijk uit zijn functie ontheven. Een verslaggever van Bon Dia Aruba nam contact op met Minister Arends om te informeren of er al een andere persoon klaarstond om de rol over te nemen, of als er een kandidaat was, wat het proces voor de benoeming van een nieuwe directeur was, en wat de redenen waren voor de beslissing om de heer Mohamed uit zijn functie te zetten.

Minister Arends legde in zijn reactie uit dat de financiële situatie van Arubus kritiek is, wat is bevestigd door verschillende professionele en onpartijdige bronnen. Hij gaf aan dat er een verschil van mening en een fundamenteel verschil in visie bestaat tussen de aandeelhouders en de raad van bestuur, in vergelijking met de vertrekkende directeur.

Hij benadrukte dat het standpunt van de regering is dat Arubus niet uitsluitend van publieke middelen afhankelijk kan zijn en dat de onderneming ook haar commerciële diensten moet uitbreiden, op dezelfde manier als elke andere NV.

Wat betreft de benoeming van een nieuwe directeur, legde hij uit dat aanvankelijk een tijdelijke manager zal worden aangesteld terwijl de onafhankelijke commissie van de regering werkt aan het selecteren van een nieuwe manager op een transparante manier en in overeenstemming met de principes van 'Good Governance.'

De volgende dag publiceerde het lokale nieuwsmedium Noticia Cla dat Minister Arends de heer Frederick Nuboer als kandidaat voor de functie van interim-directeur van Arubus had bevestigd. Hetzelfde portaal meldde ook dat de heer Nuboer op het portaal had bevestigd dat hij was benaderd voor de functie van interim-directeur.

Onlangs zijn er zorgen gerezen over de integriteit van de heer Nuboer en zijn benoeming vanwege de controverse. Een verslaggever van Bon Dia Aruba nam contact op met Minister Arends om te bevestigen of deze informatie correct was, maar er is geen reactie van de minister ontvangen.

Tijdens een persconferentie maandagochtend, voordat Minister Evelyn Wever-Croes vragen van de pers over hetzelfde onderwerp ontving, legde de minister uit dat de benoeming van de heer Nuboer inderdaad het gevolg was van controverse.

Hij vervolgde door uit te leggen dat de huidige situatie bij Arubus delicaat is en een directeur vereist met een onberispelijke reputatie en integriteit om het bedrijf te leiden, zowel intern om het respect van de medewerkers te verdienen als extern waar alle belanghebbenden moeten worden aangesproken om problemen op te lossen. Om deze redenen heeft de regering Arubus gevraagd deze benoeming te heroverwegen.

"Het kan niet zo zijn dat onze regering integriteit hooghoudt terwijl een staatsbedrijf het tegenovergestelde doet. Zoals ik eerder heb genoemd, kan de regering geen beslissingen nemen of de beslissingen van Arubus veranderen, maar we kunnen vragen om de benoeming te heroverwegen, en dat is precies wat we hebben gedaan," benadrukte de premier.

Land Aruba is wel of niet…

Enig aandeelhouder…?

In een vorig redactioneel artikel (Editorial van 16 juli), hebben we commentaar geleverd op de benoeming van een nieuwe directeur bij staatsonderneming Arubus NV, waar volgens onze informatie het land Aruba nog altijd enig aandeelhouder in de onderneming is. De vraag die we gesteld hebben betrof de omstandigheden waaronder de benoeming zou hebben plaatsgevonden.

We herhalen hier een gedeelte van dat vorige commentaar dat ons relevant lijkt: "Als vertegenwoordiger van de enig aandeelhouder van de onderneming, het Land Aruba, zou de bewindsman een vergadering hebben moeten beleggen om de zaak te bespreken, waar voldaan had moeten worden aan bepaalde formaliteiten. De oproeping voor de algemene aandeelhoudersvergadering had op de correcte wijze moeten geschieden en in die vergadering zou men de gelegenheid moeten hebben geboden aan de directeur om zich ter zake te verweren." Hier gaat het niet om dat laatste aspect, maar meer om de benoeming van de nieuwe directeur. Er zou een agenda moeten zijn geweest waarop zowel het ontslag van de uitgaande directeur als de benoeming van de nieuwe directeur zouden zijn vermeld, als gekozen zou zijn om dit gelijktijdig te laten plaatsvinden. Die twee handelingen hoeven niet in dezelfde vergadering afgehandeld te worden, het is aan de aandeelhoudersvergadering zelf om dat te beslissen. Als medium waren we op dat moment meer geïnteresseerd in de vraag of er afdoende gelegenheid was geboden aan de uitgaande directeur om zich te verweren, wat een kwestie is van deugdelijk bestuur binnen de onderneming, die de aandeelhoudersvergadering ook dient te respecteren. In het geval dat nu speelt zijn we meer geïnteresseerd in hoe de benoeming is gegaan; dit vooral nu blijkt dat binnen het kabinet een zekere onrust is ontstaan omtrent de persoon die is benoemd.

Wat krijgen we nu te horen, bij monde van de premier zelf? Dat Arubus NV is verzocht de benoeming te "heroverwegen". Prachtig, maar als die benoeming normaal is verlopen, wie zat dan daar aan tafel namens het Land Aruba, als enig aandeelhouder? Zou het niet de minister zijn geweest die belast is met transportzaken? Heeft er werkelijk een vergadering plaatsgevonden waarna de vermelde minister naar buiten kwam met de mededeling dat de directeur was teruggetreden en dat vervolgens een nieuwe benoeming heeft plaatsgevonden, waarbij de regels van de wet in acht zijn genomen? En als die benoeming op wettige wijze is geschied, hoe kan het dan zijn dat datzelfde Land Aruba, bij monde van de premier, aan de andere vertegenwoordiger van Land Aruba, die wettelijk gezien is belast met die bevoegdheid, verzoekt om de zaak te 'heroverwegen'? Hebben we het hier over een mogelijk meningsverschil/conflict binnen het kabinet? Als dat het geval is, dan zullen we zeker meer hierover horen in de komende dagen.

Maar het is ook belangrijk om enige aandacht te besteden aan de situatie met betrekking tot het beleid omtrent de staatsentiteiten 'op afstand', wat ook aanleiding is geweest tot het recente rapport van de Algemene Rekenkamer. In dit rapport vermeldt de Rekenkamer gevallen waarbij het 'op afstand' beheren op verschillende wijze plaatsvindt. De Rekenkamer: "Toch blijkt ondanks het op afstand zetten van de instellingen, de invloed van het Land/ de minister(s) zowel op papier als in de praktijk heel groot. De mate van invloed kan wettelijk geregeld zijn (bijvoorbeeld Aruba Tourism Authority, Uitvoeringsorgaan AZV en Serlimar), of wordt in de praktijk, in strijd met het gekozen model, zo uitgeoefend (bijvoorbeeld Arubus N.V. en Post Aruba N.V.). De manier waarop de invloed precies is geregeld of in de praktijk tot uitdrukking komt, verschilt per type instelling. De minister oefent vanuit diverse motieven en rollen invloed uit op instellingen op afstand van het Land. Dit kan noodzakelijk worden geacht vanwege het niet 'in control' zijn van de instellingen én/of vanwege het grote publieke belang. Politieke inmenging zou echter, ook in die gevallen slechts bij uitzondering moeten gebeuren. Het is daarnaast bij geen van de gekozen modellen de bedoeling dat het Land/ een minister zich direct mengt in operationele zaken van de instelling op afstand."

Hetgeen de Rekenkamer constateert is geheel correct, maar wat is hier het geval? Dat het helemaal niet gaat om 'operationele zaken' binnen het bedrijf, maar om bestuursaangelegenheden op het hoogste niveau, goed beschreven in onze wetten die gelden voor het bestuur van een naamloze vennootschap. Voor zo ver ons bekend heeft de regering als vertegenwoordiger van het Land Aruba, het beslissingsrecht niet kunnen overdragen aan een lager echelon binnen de entiteit en heeft dat kennelijk ook niet gedaan. Vandaar dat de prangende vraag van ons vorig redactioneel commentaar geldig blijft: hoe is de vergadering verlopen waarin de benoeming van een nieuwe directeur al of niet heeft plaatsgevonden? Zoals eerder gesteld, betreft het hier niet een wettelijke bevoegdheid die de aandeelhouder zomaar overlaat aan een ander intern beslissingsniveau en zeker niet in het geval van de Arubaanse regering(en), die altijd een dwangmatige neiging hebben vertoond tot het uitoefenen van druk op het dagelijks beheer van entiteiten, ondanks het 'at arms' length' plaatsen van deze entiteiten, waaronder ook Arubus NV.

Wat blijft irriteren, bij pers en de kritische lezer, is de ogenschijnlijke 'transparantie' die twee ministers hebben geboden over deze kwestie, maar hierdoor is het niet mogelijk gebleken het publiek fatsoenlijk in te lichten, bij gebrek aan duidelijkheid die zij allebei hadden moeten verschaffen. Men kan natuurlijk volharden in het geven van gedeeltelijke informatie, om wat voor ons onbekende reden ook, maar men moet niet denken dat er geen reactie zal komen om duidelijkheid te krijgen: is er nu wel of niet een directeur benoemd, en hoe?

Het burgerlijk huwelijk is niet... *Hetzelfde als het kerkelijk huwelijk...*

Na de uitspraak van de Hoge Raad in de beroepszaak over het al dan niet toegang verlenen aan voor koppels van hetzelfde geslacht tot het burgerlijk huwelijk, lag het voor de hand dat er reacties zouden volgen van degenen die het niet eens zijn met dit resultaat. Dat is dan hun goed recht, om die opinie te handhaven en ook te verkondigen als men dat noodzakelijk vindt, zeker als die zienswijze gebaseerd is op een religieuze ideologie die men heeft aanvaard of geërfd.

Het is echter wel noodzakelijk om van meet af aan erop te wijzen dat in dit geval er geen sprake is van aantasting van de institutie 'kerkelijk huwelijk'; het gaat uitsluitend om het burgerlijk huwelijk. Uiteraard is het zo dat een persoon met een bepaalde zienswijze met betrekking tot het kerkelijk huwelijk de wens heeft dat die zienswijze zich herhaalt bij het burgerlijk huwelijk, maar het is nu eenmaal niet mogelijk om die ideologie van toepassing te verklaren op het burgerlijk huwelijk.
Het is van belang om duidelijk zicht te houden op deze twee vormen van huwelijk die totaal verschillend zijn.
Als we terugkijken naar de geschiedenis dan zien we een grote verscheidenheid van hoe deze twee vormen naast elkaar hebben bestaan, of niet. We kennen landen waar het kerkelijk huwelijk, gesloten ten overstaan van een bevoegd persoon die de instelling vertegenwoordigt, door de overheid wordt erkend als een wettelijk geldig huwelijk. Daarvoor hoeven we niet ver te kijken: Colombia heeft een dergelijke wetgeving. In ons geval zijn we onderdeel van een natie, die net als verschillende Europese landen in hun ontwikkeling als staat zijn overgegaan tot een strikte scheiding van kerk en staat. Dat moet niet gezien worden als een soort overval op de religie, want op hetzelfde moment erkennen die staten de vrijheid van godsdienst, zonder voorkeur of bevoordeling. Dit kunnen we bijvoorbeeld zien in het feit dat bij ons de staat financiële ondersteuning biedt aan godsdienstige voorgangers, waarbij de genootschappen zelf de normen vaststellen waaraan personen moeten voldoen om officieel pastor, priester of welke andere benaming die men zelf kiest te hebben, om in aanmerking te komen voor gouvernementele salarissubsidie. Dit wil ook zeggen dat men moeilijk het standpunt kan verdedigen dat de overheid van een dergelijk land de belangen van een bepaalde religie wil schaden. In ieder geval zien we op een gegeven moment het burgerlijk huwelijk opkomen; het voert te ver om hier de hele geschiedenis de revue te laten passeren. De reden voor de opkomst van het burgerlijk huwelijk is dat wanneer een staat de burgers een gelijke behandeling garandeert, dan ook de mogelijkheid moet bestaan om tot een huwelijk te komen zonder daarvoor de gang te moeten maken naar een godsdienstig genootschap waarvan men geen lid is en/of ook niet wil zijn. Men moet niet vergeten dat het fenomeen van mensen die geen godsdienst aanhangen niet recentelijk is opgekomen maar uit een ver verleden afkomstig is. In al deze landen was het burgerlijk huwelijk ook beperkt tot paren van verschillend geslacht omdat dit strookte met wat de meesten als norm binnen die samenlevingen aanhielden. Maar, daar is dus verandering in gekomen. In de afgelopen halve eeuw vooral is in een groot aantal landen met een parlementaire democratie het bewustzijn opgekomen dat het noodzakelijk was om het recht op het burgerlijk huwelijk open te stellen voor koppels van hetzelfde geslacht, zodat zij ook de voordelen van een wettelijk erkend huwelijk kunnen verkrijgen. Zeker in een land als Nederland, met een bevolking die voor zowat twee derde deel bestaat uit mensen die geen godsdienst aanhangen, heeft men gevolg gegeven aan de gevoelens van de meerderheid die of voorstander waren van die wijziging of in ieder geval geen bezwaar hiertegen hadden. En hoe staat het dan met de religieuze groeperingen die tegen dit openstellen van het burgerlijk huwelijk blijven? Zijn zij simpelweg opzijgeschoven omdat ze toch maar een kleine minderheid zouden vormen? Nee, want geen moment is hen ook maar één van hun rechten ontnomen en kunnen zij hun godsdienst blijven uitoefenen zoals hen dat goeddunkt. Geen enkel genootschap heeft de overheidssubsidie hoeven in te leveren, ook hier in Aruba niet, en al helemaal niet omdat zij tegen de wetswijziging zouden zijn; zij zullen zelf het beste weten hoe zij hun religie moeten beleven. Maar feit blijft dat onder de strikte scheiding van kerk en staat, eerstgenoemde geen machtspositie kan claimen die men gewoon niet heeft.

Nu naar de bijzondere situatie in Aruba. De realiteit is dat onze samenleving een sterke godsdienstige basis kent, overwegend katholiek. Betekent dit dan dat automatisch een groot gedeelte van die groep burgers tegen het verlenen van toegang tot het burgerlijk huwelijk aan echtparen van hetzelfde geslacht? Dat weten we niet; we hebben geen enquêtes of liever nog een referendum gezien met deze vraag als onderwerp. In de Staten is het tot twee keer toe tot een staking van stemmen gekomen, wat betekende dat het wetsontwerp daartoe formeel is afgewezen. Moeten we veronderstellen dat de parlementariërs die vóór het wetsvoorstel waren degenen die op hen hebben gestemd, slecht vertegenwoordigd hebben? Wij hebben in ieder geval geen enkele aanleiding om dat te denken; het lijkt ons eerder realistisch om te concluderen dat een aanzienlijke groep, zowat de helft, de wijziging goedkeurde.
Wat nu gebeurd is binnen ons gerechtelijk systeem is dat men voorrang heeft verleend aan de noodzaak die het Hof en de Hoge Raad zagen in het nakomen van hetgeen de grote meerderheid binnen het Koninkrijk ziet als correct en gerechtvaardigd. "En wij op Aruba dan, tellen wij dan niet mee?", is dan het verwijt dat we te horen krijgen. Binnen de religieuze instellingen is er niets veranderd, Nederland kent ook traditionele gemeenschappen die mogelijk nog steeds het homohuwelijk afwijzen; niemand mag hen daarop aanvallen. Van de andere kant, onder de scheiding van kerk en staat, met de bovenvermelde privileges van kerkgenootschappen waar niemand aan tornt en die ook hier bestaan, kan men geen aanspraak maken op een doorslaggevende stem in de richting die de overheid kiest. Een Hoge Raad kan geen totaal verschillende wetgeving hanteren voor een kleine minderheid binnen het geheel van het Koninkrijk en dat in een staatsaangelegenheid; zo simpel liggen de feiten.

Atleten Rebecca en Christiaan Jansen Organiseren een Mega Loterij om Hun Internationale Competitiekosten te Dekken

Triatleten Rebecca en Christiaan Jansen, die al verschillende internationale evenementen hebben gewonnen, veroverden goud in Puerto Rico in april, en vorige week in Barbados wonnen de Jansen-zussen en -broers opnieuw medailles: goud voor Rebecca en zilver voor Christiaan.

Om de reiskosten, fietsvervoer en accommodatie voor aankomende competities, waaronder het CARIFTA Triathlon & Aquathlon Kampioenschap in Barbados, te dekken, organiseren zij een Mega Loterij met een totaal van 26 prijzen, waaronder Tweedaagse Verblijven, Diners voor Twee en nog veel meer. Een lot kost 10 AWG, en een boekenlot kost 150 AWG. De trekking van de loterij vindt plaats op 23 augustus 2024 via een live trekking op hun Facebook-pagina.

Als u of uw bedrijf deze atleten wilt sponsoren, neem dan contact op met Rebecca op 562 3712 of stuur een e-mail naar trikidsaruba@gmail.com. Alle steun wordt zeer gewaardeerd.

REBECCA & CHRISTIAAN JANSEN
Mega Raffle
SUPPORT OUR TRIATHLON JOURNEY

Support us and Win Fantastic Prizes

1. Two Night Stay at Playa Linda
2. Gift Card 150$ Giannis Group
3. Gift Card 150$ Giannis Group
4. Dinner for two by Hyatt Regency
5. Dinner for two by Passions on Beach
6. Gift Card 100$ Oak Restaurant Aruba
7. Dinner for two Ike's Bistro
8. Dinner for two at Double Down
9. Tapas Dinner for 2 Quinta del Carmen
10. Dinner for two at Ricardo's Restaurant
11. Family of 4 at Butterfly Farm Aruba
12. Gift Card 100 AWG Poké Bao
13. Gift Card 100 AWG Hooters Aruba
14. Gift Card 100 AWG Moomba Beach
15. Gift Card 100 AWG Tasty Bites by Cyr
16. Gift Card 100 AWG Gourmet Spot
17. Gift Card 100 AWG Reina del Sol Take-Away
18. Gift Card 50 AWG Art from the Heart
19. Gift Card 50 AWG Mauchi Smoothies
20. Gift Card 50 AWG Mucho on Food Truck
21. 2 Kibling Platter Hunting Lionfish
22. Gift Card Patacon Urban Food
23. Gift Card 50 AWG Kardesler Kebab Trucks
24. 3 Basket & Drink Candela Food Trialer
25. Gift Card 50 AWG Pofferdorie Poffertjes
26. Merchandise by ArubaSun

10 AWG

Aruba Bank
8916080390
Yahaira Jansen-Geerman

CONTACT US
562 3712
trikidsaruba@gmail.com

Zijn we immuun geworden... *Voor ministeriele misdaden...?*

Vorige week vrijdag waren er twee belangrijke aankondigingen vanuit ons gerechtelijk systeem. De zaak die de meeste aandacht trok was de uitspraak van de Hoge Raad in de zaak aangespannen door de regering van Aruba en die van Curaçao met een gelijkluidend cassatieverzoek betreffende het recht tot het burgerlijk huwelijk voor koppels van gelijk geslacht. De andere was het vonnis van het Hof van Justitie voor de eilanden, in de zaak bekend onder de naam Avestruz, waarin door beide partijen, zowel het Openbaar Ministerie als een deel van de verdachten in de behandeling voor het Gerecht in Eerste Aanleg, beroep was aangetekend. Het was geen verrassing dat deze uitspraak minder aandacht kreeg in de media. We weten niet zeker of dit te maken heeft met een zekere vermoeidheid of immuniteit die is ingetreden bij pers en publiek waar het ministers betreft die negotie bedrijven met eigendommen van het land in plaats van hun werk te doen zoals de wet voorschrijft. Als dat echter het geval blijkt te zijn dan hebben we als gemeenschap een probleem want we moeten echt niet op het punt belanden waar een meerderheid begint te denken dat alle politici corrupt zijn en dat het dus ook niet meer uitmaakt wie op deze hoge posten worden gekozen of benoemd. Het is in ieder geval belangrijk dat de media hun werk blijven doen en op zo objectief mogelijke wijze verslag blijven geven van dit soort gevallen, waarvan nog een aantal in aantocht is.

De grote verrassing in genoemde uitspraak was dat het Hof absoluut niet akkoord ging met de zienswijze van de rechter in Eerste Aanleg, die de hoofdverdachte, de gewezen minister van o.m. planning en ruimtelijke ontwikkeling en huidig parlementslid voor de christendemocratische partij, had veroordeeld tot slechts één jaar hechtenis, waarmee verschillende onderdelen van de dagvaarding opzij werden gezet als niet bewezen. Het Hof echter volgde de eis van 48 maanden gevangenisstraf, met het verschil dat één jaar een voorwaardelijke straf is. Dat houdt in dat het Hof wel vond dat het voorgelegde bewijsmateriaal van zodanig gehalte was dat die straf gerechtvaardigd was. Hiermee is de zaak nog niet ten einde want het ligt voor de hand dat de hoofdverdachte en enkele andere, ook navenant zwaarder bestrafte medestanders, in cassatie zullen gaan. Dit zal dan waarschijnlijk pas in 2026 eindigen in een uitspraak van de Hoge Raad en tot die tijd kan het Statenlid zijn post blijven bezetten. Het lijkt erop dat hiermee het Hof de tenlastelegging van het opzetten van een criminele organisatie serieus heeft genomen, iets waarvan de vorige rechter kennelijk vond dat daarvoor geen overtuigende bewijzen aanwezig waren.

En waarom is dit een belangrijk aspect? Om diverse redenen, om te beginnen omdat dit al de tweede strafzaak is waarbij een Arubaanse minister betrokken is, die andere zit al zijn straf uit, waarbij het verschijnsel van de criminele organisatie om de hoek komt kijken met een minister in de hoofdrol. Iets wat bij ons, tot voor kort, absoluut ongebruikelijk was. Als we echter het nieuws op ons continent in de afgelopen jaren hebben gevolgd hadden we kennis kunnen nemen van een groot aantal soortgelijke zaken in diverse landen. Betekent dit dat we een of andere besmettelijke ziekte hebben opgelopen als onderdeel van dit continent? We willen niet beweren dat de fatale tendens onder onze gezagsdragers daar vandaan komt, maar in ieder geval maakt het ook niet uit; feit blijft dat om de een of andere reden het zo ver is gekomen en dat het voorlopig ook niet verdwijnt. Zoals eerder vermeld hebben we nog verschillende onderzoeken lopen waarin hoge gezagsdragers betrokken zijn en die kunnen uitmonden in strafrechtelijke vervolging.

Wat wordt er gedaan om verbetering te bewerkstelligen?
Nog een reden om de ernst van dit soort zaken niet uit het oog te verliezen is de overweging dat, als we voortdurend worden geconfronteerd met het verschijnsel van criminele organisaties op dit niveau, vooral onder ministers die vergunningstrajecten onder hun hoede hebben, dan moet er toch iets structureel helemaal verkeerd zitten. Daarmee belanden we bij de volgende vraag: wat gebeurt er eigenlijk in de verbetering van de administratieve controle om corruptie zo weinig mogelijk kans te geven, met name op het genoemde niveau? Zeer waarschijnlijk krijgen we als antwoord dat de huidige regering hard aan de slag is gegaan met de invoering van 'good governance codes', wat uiteraard een goed initiatief is maar het hart van de zaak niet treft en geen grondige verbetering zal betekenen en zelfs kan uitmonden in een gebrek aan actie waar dit echt nodig is: in de administratieve processen. Als de hoogst verantwoordelijke voor die noodzakelijke verbetering hadden we eigenlijk verwacht dat de premier het voorbeeld zou geven, aangezien zij zelf de teugels in handen heeft genomen van een van de meest besmette processen, de uitgifte van domeingronden. We hebben gezien dat er onderzoek is verricht waarna de directeur van deze dienst geschorst is of iets dergelijks, in ieder geval is hij van het toneel verdwenen. Er is een waarnemer benoemd die belast is..., waarmee eigenlijk? Het is uitermate belangrijk dat de gemeenschap op de hoogte wordt gehouden van wat er speelt en men zich niet beperkt tot het bekritiseren van degenen die voordien deze portefeuille hebben beheerd. Wat is eigenlijk de structurele verbetering die haar antwoord zou moeten zijn op de gebreken die zij in de administratie zou hebben aangetroffen toen zij die portefeuille overnam? Bovendien is de urgentie duidelijk, daar de corruptie inmiddels ook heeft plaatsgehad binnen de door haar geleide kabinetten. Het is dus kennelijk niet een simpel probleem van 'normen en waarden' of het gebrek hieraan, dat kennelijk het probleem zou zijn geweest bi haar voorgangers, maar het lijkt op een soort kanker dat een bedreiging is voor iedere persoon die een dergelijke post bezet. Dit blijft ook zo omdat, ondanks alle kritiek op en klachten over de vorige bewindspersonen die kennelijk geniaal waren in hun misdadigheid, de administratieve processen nog steeds de gelegenheid blijven bieden die de dief nodig heeft om zakelijk gewin te boeken met de eigendommen van het volk. Kan het zijn dat die mindere publieke aandacht voor deze strafzaken te maken heeft met het feit dat men zich realiseert 'dat ze toch niets doen'? Naast de mooie leuzen zoals 'good governance', wat gebeurt er eigenlijk?

Onderhoud van voedseltuinen in basisscholen voldoet niet aan standaard voor "Syntropic Agroforestry"

De eerste fase van het syntropische agroforestry-project in basisscholen is afgerond voor het schooljaar 2023-2024, en in totaal hebben 11 basisscholen hun voedseltuinen ontvangen. Het project zal doorgaan in het volgende schooljaar, en de registratie is al geopend. Dit jaar is het project uitgebreid en staat nu ook open voor andere organisaties.

Na de eerste fase van het syntropische agroforestry-project zijn de voorbereidingen voor de volgende fase aan de gang. In deze volgende fase zal de registratie niet beperkt zijn tot basisscholen, maar ook sociale instellingen, middelbare scholen, wijkcentra en gemeenschapsgebieden omvatten.

De scholen die deelnamen aan de eerste fase van het project ontvingen hun voedseltuinen, waardoor ze hun eigen fruit en groenten konden oogsten. Living Soil Aruba, in samenwerking met Santa Rosa Aruba, was verantwoordelijk voor de eerste begeleiding bij het planten van de voedseltuinen, maar het onderhoud werd aan de scholen overgelaten.

Onlangs heeft Living Soil Aruba op hun Facebookpagina gepost over het onderhoud van voedseltuinen in scholen.

Na het uitvoeren van bezoeken aan scholen die hun voedseltuinen hebben ontvangen, merkte Living Soil Aruba op dat het onderhoud van deze tuinen niet aan de standaard voldeed.

"Tijdens mijn bezoek aan de basisscholen met voedseltuinen vorige week, observeerde ik dat het onderhoud niet altijd aan de standaard voldeed. Hoewel ik begrijp dat leerkrachten zich toegewijd inzetten voor hun primaire beroep, is het belangrijk te onthouden dat scholen verantwoordelijk zijn voor het onderhoud van de voedseltuinen, met steun van de gemeenschap," aldus Living Soil.

Ze legden uit dat het onderhouden van een voedseltuin een holistische benadering vereist die verschillende belangrijke praktijken omvat. Deze verschillende praktijken zijn cruciaal om de voedseltuin zo optimaal mogelijk te houden, zodat fruit en groenten effectief kunnen groeien.

Om deze reden kondigden ze aan dat voor het nieuwe schooljaar elke school een specialist toegewezen zal krijgen, die ten minste één medewerker zal trainen in de holistische benadering van Syntropische Agroforestry. "Dit initiatief zal ervoor zorgen dat onze voedseltuinen gedijen en een waardevolle educatieve bron blijven," benadrukten ze.

Living Soil Aruba heeft de registratie geopend voor individuen die meer willen leren over deze holistische benadering en scholen willen helpen bij het onderhouden van hun voedseltuinen.

Foto: Living Soil Aruba Facebookpagina

RAIZ ook in "Vrienden & Familie"?

Parlementslid Misha Raymond verzekert dat er geen "invloed" was bij de benoeming van zijn verwanten voor parlementair werk

Onlangs werd aangekondigd dat Griffie der Staten vier nieuwe medewerkers heeft aangesteld om het werk van Griffie te versterken. Deze aankondiging veroorzaakte enige commotie in de gemeenschap, aangezien een van de nieuwe medewerkers een familielid is van het huidige parlementslid en leider van de RAIZ-fractie, Misha Raymond.

Daarnaast heeft de RAIZ-fractie een "fractiemedewerker" aangesteld die eveneens een familielid van het parlementslid en fractieleider is. Dit riep ook reacties en opmerkingen op in de gemeenschap, waarbij velen de benoeming in twijfel trokken.

De praktijk van "vrienden en familie" in de overheid bestaat al vele jaren. Met de recente aankondigingen waarin de "familie" van het huidige parlementslid en RAIZ-fractieleider betrokken is, rijst de vraag of RAIZ ook betrokken is bij deze praktijk.

Reacties die bij de redactie van Bon Dia Aruba binnenkwamen, zetten grote vraagtekens bij de benoeming van zowel het mannelijke familielid van parlementslid Raymond als RAIZ-fractiemedewerker als de benoeming van het vrouwelijke familielid van de parlementslid als Hoofd van de Informatie Dienst in het Parlement.

"Wel, wel, een mannelijk familielid is vrijgelaten uit de gevangenis voor creditcardfraude en is een fractiemedewerker geworden zonder ooit gewerkt te hebben (sczijnmedewerker). Nu wordt zijn vrouwelijke familielid benoemd in het parlement zonder dat het parlement ooit een vacature heeft uitgegeven. Nou, als Ursell zijn eigen familielid bij de belastingdienst had kunnen benoemen, weten we nu waarom integriteit niet kan standhouden tegen Glenbert, Besaril, Romero, Briesen en iedereen die nog meer. Als Ursell zegt 'wij zijn niet zoals zij,' dan is RAIZ nu erger dan zij. 'Dit is de nieuwe generatie,' zeggen wij na het volk!" aldus de reactie.

Andere media hebben ook de mogelijke praktijk van "vrienden en familie" binnen de RAIZ-partij met betrekking tot deze benoemingen belicht. Na enkele dagen van discussie over het onderwerp besloot parlementslid Raymond zelf naar voren te stappen en de situatie toe te lichten.

In een video geplaatst op zijn officiële Facebook-pagina legde Raymond het proces uit met betrekking tot de benoeming van zijn mannelijke familielid als fractiemedewerker.

Zij gaf aan dat RAIZ in 2021 vacatures had opengesteld voor mensen om te solliciteren als fractiemedewerkers. Verder verklaarde zij dat er een specifieke visie was voor wat de partij wilde en dat ze op zoek waren naar iemand met een achtergrond in communicatie en juridische expertise, omdat ze juridische kennis nodig hadden om de verschillende wetten waarmee ze te maken hadden te ondersteunen.

Raymond legde uit dat het selectieproces voor een persoon in de communicatierol eenvoudiger was omdat ze een gekwalificeerde kandidaat voor de functie vonden. Het proces voor de juridische afdeling nam echter meer tijd in beslag.

Ze verklaarde dat ze tijdens de eerste sollicitatieronde vijf kandidaten hadden geïnterviewd, waarbij zijn mannelijke familielid niet deelnam omdat zij niet was uitgenodigd. "We wilden elke schijn van belangenverstrengeling vermijden," benadrukte zij.

De parlementariër legde uit dat na het eerste interviewproces twee kandidaten waren geselecteerd voor de functie van fractiemedewerker op het juridische gebied, en dat de nodige stappen waren ondernomen om een contract te ondertekenen, wat voor beide kandidaten hetzelfde was.

Toen het echter tijd was om de contracten te ondertekenen, trokken beide kandidaten zich terug en gaven jobzekerheid als reden voor hun terugtrekking. "Wanneer je een functie bij een fractie aanneemt, is het niet zeker of je een baan zult hebben nadat de regering ophoudt te bestaan. Je weet niet of de fractie je zal steunen of hoe de zaken zullen verlopen. Beide kandidaten gaven aan dat ze dat risico niet wilden nemen," verklaarde zij.

Tegelijkertijd herhaalde zij dat de rol van een fractiemedewerker bij een stichting is en geen overheidsdienstfunctie betreft. Dit betekent dat als werknemer van een stichting, de persoon geen salarisverhoging ontvangt en bepaalde voordelen niet worden verstrekt. "Het is een functie waarbij je de fractie ondersteunt, maar het is zeer beperkt wat betreft salaris en groeimogelijkheden binnen de fractie," besloot zij.

Na het terugtrekken van beide kandidaten opende RAIZ opnieuw de sollicitatieprocedure en ontving vier nieuwe sollicitaties. Geen van deze kandidaten had echter de juiste ervaring of kwalificaties voor wat ze zochten. In deze situatie werd de mannelijke familielid van Raymond, die rechten heeft gestudeerd in Den Haag en volgens de parlementariër uitgebreide ervaring heeft, als potentiële kandidaat beschouwd om de fractie te ondersteunen.

Raymond legde uit dat op het moment dat ze over de keuze beraadslaagden, gezien de ervaring en de politieke risico's die betrokken waren, ze besloten om door te gaan met de benoeming van zijn familielid om ervoor te zorgen dat de fractie effectief kon blijven functioneren.

Ze benadrukte: "Zij heeft ons lange tijd geholpen, waarbij zij aanzienlijke waarde heeft gebracht met zijn ervaring en vergelijkende juridische kennis uit andere landen. Dit heeft ons enorm geholpen."

Met betrekking tot de benoeming van haar vrouwelijke familielid als Hoofd van de Informatie Dienst in het Parlement, verduidelijkte Raymond dat het parlement een vacature had opengesteld en dat zijn familielid niet betrokken was bij enig deel van het proces.

Volgens haar was deze vacature al een lange tijd open, en toen zijn familielid solliciteerde, beschikte zij over aanzienlijke kwalificaties die niet uitsluitend gebaseerd waren op het feit dat Raymond parlementariër is.

Raymond gaf aan dat het proces voor deze benoeming uitgebreid was en betrokken interviews met de HR-afdeling, een selectiecommissie en twee parlementariërs, Mansur en Tevreden. Na dit proces stuurde de HR-afdeling de kandidaat door naar de Raad van Ministers, die uiteindelijk besloot over de benoeming.

"Wat Misha ook besluit, dit is een proces dat buiten mijn bereik lag," benadrukte ze.

Nepotisme, dat inhoudt dat vrienden en familie voorrang krijgen bij overheidsposities, overheidsentiteiten, overheidsprojecten of leveringen en diensten voor de overheid en overheidsentiteiten, is geen nieuw probleem; het is al lange tijd aanwezig.

Het is cruciaal om het onderwerp nepotisme en de effecten ervan niet te vergeten, die herhaaldelijk in de loop van de tijd zijn opgekomen.

Jordan roept Nederlandse ambassadeur bijeen over "racistische" social media-post Wilders

(CuraçaoChronicle) - Jordan heeft op donderdag de Nederlandse ambassadeur opgeroepen om uitleg te geven over een "racistische" post van PVV-leider Geert Wilders op X eerder die avond. Wilders had geschreven dat Jordan "de enige echte" Palestijnse staat is, in reactie op het nieuws dat het Israëlische parlement had gestemd tegen de oprichting van een Palestijnse staat ten westen van Jordan, meldt NU.nl.

Het Jordaanse ministerie van Buitenlandse Zaken verklaarde dat het de Nederlandse ambassadeur had opgeroepen om een boodschap van protest aan de Nederlandse regering over te brengen. Volgens het ministerie weerspiegelt Wilders' post een "racistische positie" die suggereert dat het Palestijnse vraagstuk kan worden opgelost ten koste van Jordan.

Jordan wil dat de Nederlandse regering afstand neemt van Wilders' post. Het Jordaanse ministerie noemde Wilders een "racistische parlementariër" wiens "provocerende uitspraken" in strijd zijn met het internationaal recht. Ze weerspiegelen ook een "cultuur van raciale haat."

Minister Caspar Veldkamp van Buitenlandse Zaken zal later op vrijdag een gesprek hebben met zijn Jordaanse ambtgenoot, aldus NOS Radio 1 Journaal. Hij benadrukte dat Wilders als parlementariër het recht heeft om zijn uitspraken te doen. Het kabinet denkt hier echter anders over, zei de minister. Hij benadrukte dat de Nederlandse regering een tweestatenoplossing steunt waarbij Israël en Palestina naast elkaar bestaan. "En dat betekent niet dat Palestina Jordan is of omgekeerd."

Jordan, destijds Transjordanië, maakte tussen de jaren 1920 en 1940 deel uit van het Britse mandaatgebied Palestina. Meer dan 2 miljoen Palestijnse vluchtelingen wonen ook in Jordanië. Jordanië ziet om verschillende redenen geen aanleiding om de enige echte Palestijnse staat te zijn, vooral omdat kolonisten honderd jaar geleden besloten dat dit het geval was.

Wilders reageerde op de veroordeling door Jordanië op X. "Je kunt protesteren zoveel je wilt, maar de historische waarheid blijft dat Jordanië Palestina is," schreef hij.

Parliament's travel budget nearly depleted: only 85,000 guilders left

(CuraçaoChronicle) - Het Parlement van Curaçao heeft nog maar 85.000 gulden over van hun reisbudget voor dit jaar. Parlementvoorzitter Charetti America-Francisca (MFK) heeft dit bevestigd. Aanvankelijk was een budget van 595.000 gulden toegewezen voor dit jaar.

De aanzienlijke uitputting van het budget wordt voornamelijk toegeschreven aan twee grote buitenlandse reizen: een bezoek aan de Colombiaanse ambassade in Colombia en het jaarlijkse Interparlementaire Koninkrijksoverleg (IPKO) in Nederland.

Eerder dit jaar kondigde America-Francisca aan dat er een evaluatie van het reisbeleid zou plaatsvinden. Deze evaluatie is noodzakelijk geworden vanwege de grote uitgaven die zijn gemaakt door de hierboven genoemde reizen. Een geplande reis naar Brazilië werd geannuleerd vanwege de hoge kosten. Volgens America-Francisca zouden de kosten voor deze reis rond de 10.000 gulden per persoon hebben gelegen, wat niet gerechtvaardigd kon worden binnen het huidige budget.

Het reisbeleid ondergaat momenteel een grondige evaluatie om inzicht te krijgen in de uitgaven en om potentiële besparingen te identificeren. Deze evaluatie is ook een reactie op kritiek binnen het Parlement over het gebrek aan verantwoording door sommige leden met betrekking tot hun reiskosten.

Er worden geen nieuwe buitenlandse reizen verwacht voor de rest van het jaar, volgens America-Francisca. Het parlement verkent ook alternatieven voor internationale samenwerking, zoals virtuele vergaderingen, om kosten te besparen zonder de internationale verplichtingen en samenwerkingen te verwaarlozen.

Emsley Tromp gaat in beroep tegen zijn vonnis

(CuraçaoChronicle) - Emsley Tromp gaat in beroep tegen zijn vonnis van eerder deze maand, waarin hij werd veroordeeld voor vervalsing. Tromp kreeg een voorwaardelijke gevangenisstraf van zes maanden met een proeftijd van twee jaar. De voormalige bankpresident werd vrijgesproken van de aanklachten van corruptie, witwassen van geld en een andere vervalsingsaanklacht.

Hoewel Tromp zegt tevreden te zijn met de vrijspraken van de belangrijkste aanklachten, kan hij de veroordeling voor wat hij beschouwt als een relatief klein vergrijp niet accepteren. Volgens hem zou het accepteren van deze veroordeling onterecht zijn jaren van dienst aan de eilanden en de monetaire unie bezoedelen.

De zaak draait om vermoedens met betrekking tot het kledingbedrijf Curaçao Fashion Group (CFG). Het dossier bevat een leningsovereenkomst gedateerd 20 mei 2009, waarin staat dat Tromp een bedrag van meer dan vierhonderdduizend dollar van CFG heeft geleend.

Dit bedrag werd rechtstreeks op Tromps pensioenrekening gestort, maar het is nooit bewezen dat het daadwerkelijk werd besteed aan het voorbereidende werk van CFG. De rechtbank heeft geoordeeld dat de leningsovereenkomst vals was, maar de transactie kon niet juridisch worden gekwalificeerd als witwassen van geld.

Het Openbaar Ministerie heeft aangegeven dat, indien Tromp in beroep gaat, zij dit voorbeeld zullen volgen en ook in beroep zullen gaan. Dit betreft de vermoedens van corruptie en witwassen van geld op basis van een transactie van bijna anderhalf miljoen dollar in september 2015 van het Venezolaanse bedrijf Enpiso naar CFG.

Tromp betreurt de beslissing van het Openbaar Ministerie om ook in beroep te gaan. Hij had gehoopt dat het Openbaar Ministerie de gemotiveerde vrijspraak van de rechtbank en de conclusie dat er onvoldoende bewijs was voor de verdenking van corruptie en witwassen van geld, zou accepteren.

Tromp vindt het onbegrijpelijk en onrechtvaardig dat het Openbaar Ministerie haar beslissing om in beroep te gaan baseert op de vraag of hij de veroordeling voor een ander strafbaar feit accepteert.